

15 ANALYSE

De herontdekking van defensie

18 EXTRA MUROS

Conferenties als katalysator voor frisse ideeën

26 LIFESTYLE

Puur Perspectief — Inspired by Ingrid Stevens

36 IN DE PERS

Frank Vlayen, van Waterland tot privé-investeerder

LEO STEVENS FINANCIËEL MAGAZINE

JAARGANG 28 • JUL AUG SEP • 2025

FOCUS.

**Trumponomics 2.0
Een vliegende start
of een riskante gok?**

Lees verder op pagina 5

Disclaimer

Dit is een publicatie van Leo Stevens & Cie, een beursvennootschap vergund door de NBB (Nationale Bank van België).

Deze publicatie mag niet beschouwd worden als 'onderzoek op beleggingsgebied' zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 3 juni 2007. Het is een publicitaire mededeling. De wettelijke voorschriften ter bevordering van de onafhankelijkheid van onderzoek op beleggingsgebieden zijn hierop niet van toepassing. Eventuele aanbevelingen zijn niet onderworpen aan een verbod om al voor de verspreiding van onderzoek op beleggingsgebied te onderhandelen.

Deze publicatie mag niet als persoonlijk beleggingsadvies beschouwd worden. Leo Stevens & Cie kan niet garanderen dat de in de publicatie behandelde financiële instrumenten voor u geschikt zijn. Mocht u op basis van deze publicatie overgaan tot een financiële transactie, dan draagt u hier zelf de volledige verantwoordelijkheid voor. Beleggen in financiële instrumenten (zoals aandelen) kan grote risico's inhouden. Alvorens tot een transactie over te gaan, moet een belegger beschikken over de nodige ervaring en kennis om de eventuele risico's die gepaard gaan met de transactie ten volle in te schatten, in staat zijn om deze risico's te dragen waarbij beseft moet worden dat het belegde kapitaal geheel of gedeeltelijk verloren kan gaan.

Medewerkers van Leo Stevens & Cie kunnen vóór de verspreiding van deze

aanbevelingen handelen in het financieel instrument.

Eventuele rendementen die in deze publicatie vermeld werden, zijn gerealiseerd geworden in het verleden. Er is geen garantie dat zij ook in de toekomst behaald zullen worden. Men kan evenmin zeker zijn dat de beschreven scenario's, verwachtingen en risico's zullen uitkomen in de realiteit. Zij dienen als indicatief beschouwd te worden. De gegevens die in de publicatie vermeld worden, zijn louter informatief en kunnen aan veranderingen onderhevig zijn. Wisselkoersschommelingen kunnen vooropgestelde resultaten en rendementen beïnvloeden.

De publicatie geeft de analyse weer van de auteur op de vermelde datum. Hoewel de analyse gebaseerd is op volgens de auteur betrouwbare bronnen, kan de correctheid, volledigheid en actualiteit van de gebruikte informatie niet gegarandeerd worden.

Niets in deze publicatie mag gereproduceerd worden zonder de voorafgaande uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van Leo Stevens & Cie. Deze publicatie is onderworpen aan het Belgisch recht en aan de uitsluitende rechtsmacht van de Belgische rechtbanken.

Leo Stevens

PUUR & PERSOONLIJK VERMOGENSBEHEER

Leo Stevens Vermogensbeheer met een pure & persoonlijke missie

Leo Stevens begeleidt u in het beheer van uw vermogen als geen andere financiële instelling in België: puur en persoonlijk.

Schildersstraat 33
2000 Antwerpen
T +32 3 242 03 70

info@leostevens.com
www.leostevens.com

Inhoud

5

Trumponomics 2.0:
Een vliegende start of een
riskante gok?

8

Open architectuur
Evaluatie fondsenselectie

15

De herontdekking
van defensie

18

Conferenties als katalysator
voor frisse ideeën

24

Successieverzekering: een
mogelijke bescherming tegen
erfbelasting

26

Puur Perspectief — Inspired
by Ingrid Stevens

29

Collega in de kijker:
Carissa Van Ballaer

31

Vijf iconische citaten
van Warren Buffett

34

De kracht van adviserend
beheer bij Leo Stevens

36

Frank Vlayen, van Waterland
tot privé-investeerder

40

Terugblik Beurscafé

41

Gluren bij de burens

43

Zomerzoeker

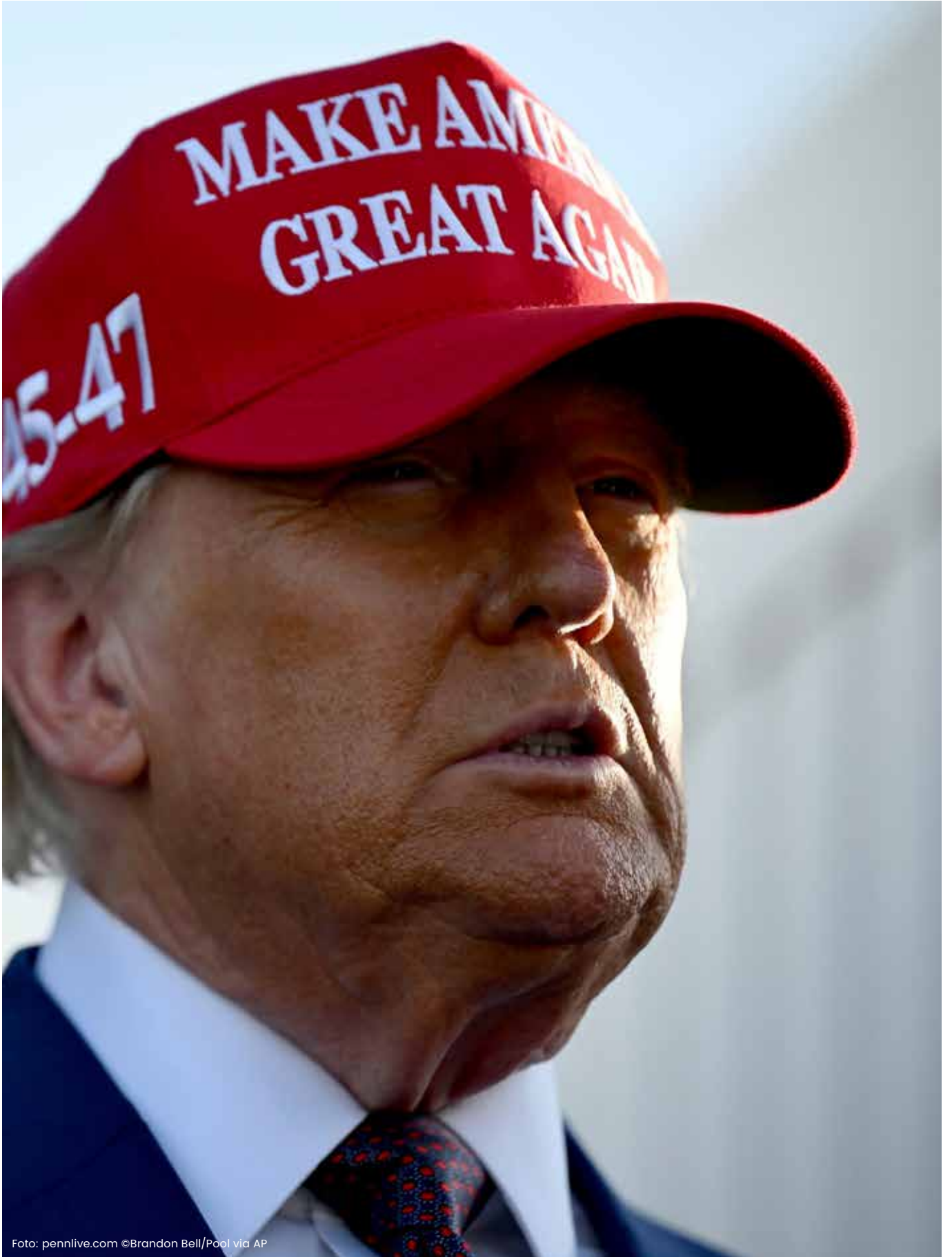

Foto: pennlive.com ©Brandon Bell/Pool via AP

TRUMPONOMICS 2.0 – EEN VLIEGENDE START OF EEN RISKANTE GOK?

Tekst **Kristof Anthonis**

Sinds de inauguratie van Donald J. Trump op 20 januari 2025 houdt de financiële wereld de adem in. Trumps terugkeer in het Witte Huis werd ingeluid met de belofte van een economische heropleving onder het credo "America First", een beleid dat we nu "Trumponomics 2.0" kunnen noemen. Na bijna vijf maanden in functie worden de contouren van Trumps strategie duidelijk in 3 pijlers: een agressieve mix van fiscale stimuli, doortastende deregulering en onvervalst protectionisme. De vraag die op ieders lippen brandt is of dit de brandstof is voor een nieuwe economische bloeiperiode of juist voor wereldwijde instabiliteit?

Pijler 1: Fiscale stimuli – De "America First Tax Act"

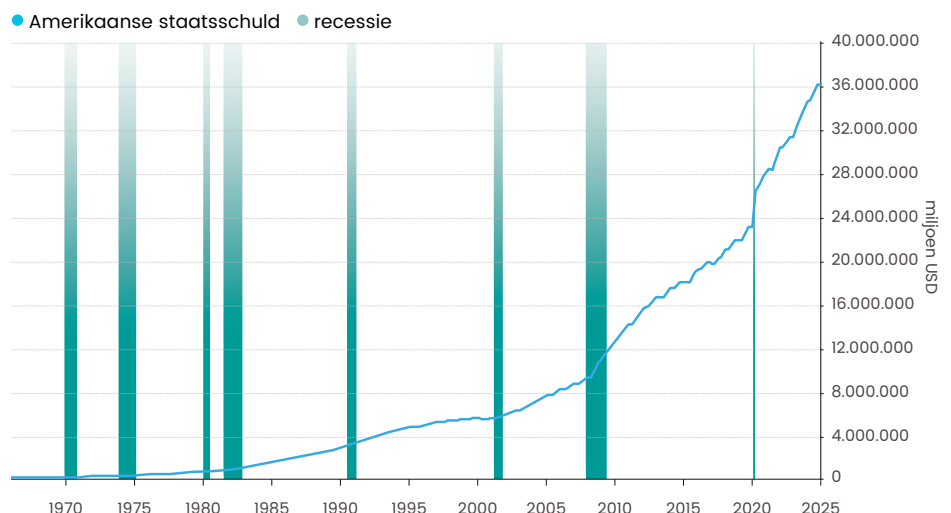
Nog voor het einde van de eerste honderd dagen presenteerde de regering-Trump haar vlaggenschip in de vorm van een nieuwe, ambitieuze belastingwet. Deze wet bouwt voort op de Tax Cuts and Jobs Act (TCJA) uit zijn eerste ambtstermijn en richt zich primair op twee zaken: een verdere verlaging van de vennootschapsbelasting van 21% naar 20%, met uiteindelijk een nog lager tarief van 15% voor Amerikaanse producenten en een vereenvoudiging van de belastingen voor particulieren.

Met deze wet wil men het Amerikaanse bedrijfsleven een competitief voordeel geven en consumenten meer besteedbaar inkomen bieden. Voorstanders, voornamelijk uit de hoek van binnenlandse producenten en de energiesector, juichen de maatregel toe als een katalysator voor investeringen en het scheppen van banen. Critici wijzen echter op de snel oplopende staatsschuld (zie grafiek 1) en de vrees dat de baten, net als de vorige keer, disproportioneel ten goede zullen komen aan de vermogende klasse en

aan aandeelhouders doordat bedrijven vooral de gelden zullen gebruiken voor aandeleninkopen in plaats van reële investeringen. Op termijn waarschuwen kredietbeoordelaars voor mogelijke verlagingen van de Amerikaanse kredietwaardigheid als dit beleid wordt voortgezet zonder compenserende realistische besparingen.

Grafiek 1: Evolutie staatsschuld VS (1970-2025)

Bron: US Department of the Treasury, 12/06/2025

Pijler 2: Deregulering

Een van de meest directe acties van president Trump was het ondertekenen van een reeks executive orders die een streep halen door talloze reguleringen, met name op het gebied van milieu en energie. Zo draaide Trump de regels terug van de Environmental Protection Agency (EPA) die onder de vorige regering werden ingevoerd omdat hij de productie van fossiele brandstoffen wil verhogen.

Deze dereguleringsgolf verlaagt de operationele kosten en de administratieve lasten voor veel bedrijven, wat op de korte termijn hun winstgevendheid kan stimuleren. Wall Street reageerde aanvankelijk positief. De keerzijde is een groeiende zorg over de lange termijn gevolgen voor het klimaat en het toenemende risico op financiële instabiliteit.

Pijler 3 : Protectionisme - het tariefwapen herladen

De meest ontwrichtende en tegelijkertijd meest kenmerkende pijler van Trumponomics 2.0 is het hernieuwde protectionisme. Waar zijn eerste termijn werd gekenmerkt door een bilaterale handelsoorlog met China, kiest Trump nu voor een bredere, meer confronterende aanpak. Voorafgaand aan de grote bekendmaking van zijn tariefplannen op 2 april, beter gekend als "Liberation Day", had hij al enkele sectorale tariefverhogingen aangekondigd, zoals voor de aluminium- en staalimport en de import van buitenlandse wagens. Op "Liberation Day" zelf werd dan tijdens een Rose Garden-ceremonie in het Witte Huis een universele importhetfing van 10% aangekondigd op alle goederen die de VS binnenkomen, met de belofte deze heffing verder te verhogen voor landen die weigeren te onderhandelen over wat hij "eerlijke" handelsakkoorden noemt. Een 15-tal landen kreeg ook nog bijkomend een verhoging van de wederkerige tarieven opgelegd tot 145% op een bepaald moment voor China.

De tariefstrategie van Trump zond schokgolven over de wereldeconomie. De beoogde effecten, namelijk bescherming van de Amerikaanse industrie en het dwingen van handelspartners tot concessies, gaan gepaard met enorme risico's. De Europese Unie en China kondigden direct vergeldingstarieven aan, waardoor de dreiging van een wereldwijde handelsoorlog reëel wordt. Amerikaanse bedrijven die afhankelijk zijn van internationale toeleveringsketens zien hun kosten stijgen, wat de inflatie verder aanwakkert en dit is een punt van grote zorg voor de Federal Reserve.

De kans op een mogelijke recessie werd ineens hoog in geschat en dit liet zich dan ook snel voelen op de wereldwijde beurzen die allen gezwind de weg naar beneden vonden met een stevige correctie als gevolg.

Foto: leadingage.org

De dreiging van de tarieven zorgt voor grote onzekerheid. Toch stellen we de laatste 2 maanden het TACO-effect (Trump Always Chickens Out) vast. Hiermee verwijst men naar de groeiende overtuiging onder beleggers dat de president zich initieel stoer uitlaat over handelstarieven, maar uiteindelijk toch mildert.

Marktreactie en vooruitzichten

De markten reageren vooralsnog verdeeld. De Dow Jones en de S&P 500 beleefden een initiële rally na de verkiezing in november 2024, gedreven door de belofte van belastingverlagingen en deregulering. Deze euforie wordt echter getemperd door een toenemende volatiliteit ten gevolge van het actuele tariefbeleid. De dreiging van de tarieven zorgt voor grote onzekerheid. Toch stellen we de laatste 2 maanden het TACO-effect (Trump Always Chickens Out) vast. Hiermee verwijst men naar de groeiende overtuiging onder beleggers dat de president zich initieel stoer uitlaat over handelstarieven, maar uiteindelijk toch mildert. Die veronderstelling heeft de markten de afgelopen maanden ondersteund. Vooral particuliere beleggers sprongen op koopkansen na koersdalingen. Trump is "not amused" met TACO en gezien zijn ego kan dat wel eens tot een averechts effect leiden. Het risico op een beursdaling wordt groter als de trotse Trump daardoor besluit echt voet bij stuk te houden. Om maar te zwijgen van de impact van zijn plotse, al bij al onverwachte raketaanvallen op 3 nucleaire sites in Iran.

Door dit verminderd vertrouwen in het Amerikaanse beleid vond de laatste maanden een rotatie in kapitaalstromen plaats waarbij er veel geld uit de Amerikaanse aandelen- en obligatiemarkt richting Europa vloeide. Dit zorgde ervoor dat acht van de tien best presterende aandelenmarkten ter wereld tot Europa behoren. Dit kan echter niet alleen op het conto van een zekere VS aversie geschreven worden. Europa zelf kan ook betere papieren voorleggen en bevindt zich economisch gezien onder een gunstiger gesternte. De renteverlagingen door de ECB geven adem aan de economie en de geprojecteerde investeringen in defensie en infrastructuur van heel wat overheden, waaronder Duitsland, kunnen de groei verder helpen stimuleren. Nu al zien we een goede winstontwikkeling bij de bedrijven uit onze regio met een hoger dan verwachte 5,3% stijging van gemiddelde winst in de MSCI Europe in het eerste kwartaal, terwijl de waarderingen er nog relatief laag blijven. Het concept van het Amerikaanse exceptionalisme wordt hierdoor wat afgezwakt en we zien nu een meer gebalanceerd beeld waarin Europa ook zijn plaats krijgt.

Grafiek 2: Evolutie wisselkoers EUR/USD (laatste 2 jaar)

Bron: Refinitiv, 12/06/2025

Toch blijft de VS een markt die we niet zomaar mogen uitsluiten, denk maar aan de technologische vooruitgang die we de voorbije 2 jaar hebben meegemaakt onder invloed van AI, en die ongetwijfeld een belangrijke groeimotor zal blijven voor de wereldeconomie.

Grootste slachtoffer van heel de tariefsaga is tot nu toe de Amerikaanse dollar (zie grafiek 2). Sterkere economische prestaties buiten de VS, vooral in China en Europa, hebben de vraag naar de Greenback verminderd, aangezien investeerders kapitaal verplaatsen buiten de Verenigde Staten. De wisselkoers van de USD ten opzichte van de EUR is sinds 1 januari 2025 met bijna 12% (op datum van 12 juni 2025) gedaald. Deze devaluatie van de USD weegt op de beursresultaten.

Federal Reserve en rentebeleid

Het conflict met de Fed, dat ook Trumps eerste ambtstermijn al tekende, laait opnieuw op. Trump oefent publiekelijk druk uit voor lagere rentetarieven om de economische groei te stimuleren, terwijl de Fed juist probeert de door tarieven en stimuleringsmaatregelen aangejaagde inflatie in toom te houden. De visie van Trump staat dus lijnrecht tegenover het beleid gevoerd door Jerome Powell, voorzitter van de Federal Reserve.

De laatste inflatiemeting kwam met 2,4% beter uit dan verwacht (zie grafiek 3). De laagste inflatie die we sinds februari 2021 hebben gezien zelfs. De kerninflatie, exclusief energie en voedsel, was met 2,8% de laagste sinds maart 2021. Hoewel ze in de goede richting gaan, weerspiegelen deze inflatie-niveaus nog geen impact

van de nieuwe tarieven, waarbij de vrees bestaat dat prijsverhogingen pas in de tweede helft van 2025 zichtbaar zullen worden. Zolang de werkloosheid laag blijft (momenteel op 4,2%), heeft de Fed de luxe om af te wachten of de hogere inflatie zich daadwerkelijk voordoet voordat ze hun versoepelingscyclus hervatten. Weliswaar wordt algemeen verwacht dat na de zomer de Fed de rente minimaal 2 keer zal verlagen tegen het einde van het jaar.

Samengevat

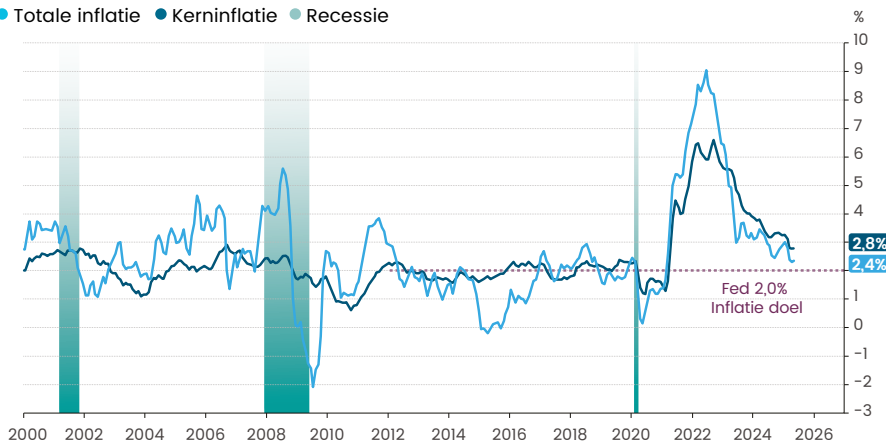
De eerste maanden van Trumponomics 2.0 laten een economisch beleid zien dat op volle snelheid opereert, met een hoge inzet en nog hogere risico's. Deze strategie kan op korte termijn leiden tot een indrukwekkende binnenlandse groei, aangevuurd door fiscale stimuli. Maar de fundering van deze groei blijft fragiel. Een escalerende handelsoorlog, een olopemde staatsschuld en een conflict over het monetaire beleid van de Federal Reserve kunnen de winsten snel tenietdoen en de Amerikaanse en wereldeconomie in zwaar weer brengen. En dan hopen we maar met de rest van de wereld dat er geen escalatie komt in het Midden-Oosten na de recente Amerikaanse bombardementen. De komende kwartalen zullen cruciaal zijn om te bepalen of Trumps riskante gok resulteert in duurzame welvaart of in een pijnlijke economische kater. •

Grafiek 3: Evolutie inflatiecijfers VS (2000-2025)

Bron: Yardeni Research en Bureau of Labor Statistics, 12/06/2025

Consumentenprijsindex (inflatie): totale inflatie en kerninflatie (jaarlijks verschil %)

● Totale inflatie ● Kerninflatie ● Recessie

OPEN ARCHITECTUUR — EVALUATIE FONDSENSELECTIE

Tekst **Lukas Verbruggen, Martin Horvat & Riet Vijgen**

Onze beleggingsexperts nemen elk kwartaal de fondsen in beheer onder de loep.

Het afgelopen kwartaal was een periode van volatiliteit en veerkracht op de wereldwijde financiële markten, een mix van geopolitieke ontwikkelingen en sterke bedrijfsresultaten. Een opmerkelijk moment was "Liberation Day" op 2 april, toen de Amerikaanse president Donald Trump een breed scala aan importheffingen aankondigde, wat aanvankelijk zorgde voor wereldwijde schokgolven op de markten. Gelukkig werd een dreigende handelsoorlog achteraf tijdelijk afgewend, wat leidde tot opluchting en een significante beursrally wereldwijd. Tegelijkertijd volgden markten met spanning de contouren van Trumps ambitieuze belastingplan dat de naam "Big Beautiful Bill" draagt. Met zijn idee omtrent

belastinghervormingen en uitgavenplannen bracht hij veel onzekerheid teweeg over de impact op de overheidsfinanciën. Ondanks deze politieke turbulentie en de aanpassingen in internationale handelsrelaties, bleek het bedrijfsresultatenseizoen overwegend positief. Veel bedrijven rapporteerden robuuste winsten, wat een sterke onderliggende basis bood voor de aandelenmarkten en de veerkracht van de mondiale economie benadrukte. Toch zijn we nog niet verlost van alle turbulenties en kan er nog heel wat op ons afkomen.

Foto: arch2o.com

Tabel 1: Rendement tabel fondsen open architectuur

Bron: Bloomberg – Morningstar, 24/06/2025

Naam	MS*	ESG Rating MS*	SFDR Artikel	Munt	Koers	Datum	Perf. YTD**	Perf. 2024**	Perf. 2023**	Perf. 2022**	Perf. 2021**
AANDELEN GLOBAAL											
FUNDSMITH EQUITY FUND-T KAP	****	3	Artikel 8	EUR	60,2	20/06/2025	-6,2	13,6	13,4	-17,3	28,9
SEILERN WORLD GROWTH FUND	***	2	Artikel 8	USD	534,6	20/06/2025	-12,3	8,9	22,4	-26,2	38,1
SCHRODER GLOBAL SUSTAINABLE GROWTH FUND	****	2	Artikel 8	USD	390,4	23/06/2025	-9,9	17,6	18,5	-12,8	28,1
JPM GLOBAL RESEARCH ENHANCED EQUITY ACTIVE UCITS ETF	*****	3	Artikel 8	EUR	44,1	24/06/2025	-4,9	24,1	20,1	-14,2	10,9
JANUS HENDERSON GLOBAL SUSTAINABLE EQUITY FD-A EUR KAP	****	2	Artikel 9	EUR	19,6	20/06/2025	-0,4	17,0	17,8	-21,1	25,1
AANDELEN EUROPA											
COMGEST GROWTH EUROPE-EUR A KAP	****	2	Artikel 8	EUR	41,7	20/06/2025	-2,9	0,4	23,2	-20,6	34,7
AANDELEN VS											
GRANAHAN-US FOCUSED GROWTH FUND-A KAP	****	3	Artikel 8	USD	527,1	20/06/2025	-2,8	31,5	5,7	-27,1	6,2
AANDELEN OPKOMENDE MARKTEN											
FRANKLIN TEMPLETON ASIAN SMALLER COMPANIES -I KAP	*****	3	Artikel 8	EUR	93,5	23/06/2025	-6,5	20,2	10,6	-14,9	37,9
INVESCO ASIAN EQUITY A USD KAP	*****	2	Artikel 8	USD	13,8	20/06/2025	-1,2	16,0	-0,5	-3,8	7,5
HSBC ASIA PACIFIC EX JAPAN SCREENED EQUITY UCITS ETF	****	2	Artikel 8	USD	17,9	23/06/2025	-2,6	19,6	-1,8	-3,9	
AANDELEN THEMATISCH											
QUEST CLEANTECH FUND-C KAP	**	3	Artikel 8	EUR	347,4	19/06/2025	1,5	-12,0	3,1	-18,3	28,3
M&G LUX GLOBAL LISTED INFRASTRUCTURE FUND -CI KAP	***	2	Artikel 8	EUR	16,7	20/06/2025	-1,1	5,8	1,5	-2,7	23,5
ROBECO GLOBAL FINTECH FUND -IU KAP	**	3	Artikel 8	USD	187,2	20/06/2025	-3,5	30,9	25,1	-35,4	12,2
L&G CYBER SECURITY UCITS ETF	***	2	Artikel 8	EUR	27,7	24/06/2025	0,7	26,0	35,7	-29,0	17,5
ISHARES AUTOMATION&ROBOTIC UCITS ETF	***	2	Artikel 8	USD	14,7	24/06/2025	-5,7	12,8	35,3	-30,3	29,6
REGNAN SUSTAINABLE WATER & WASTE FUND	*****	3	Artikel 9	EUR	1,1	23/06/2025	-1,0	13,9	15,3	-14,0	1,4
ISHARES GLOBAL WATER UCITS ETF	****	3	Artikel 8	USD	73,2	24/06/2025	0,9	10,4	8,6	-16,7	37,9
POLAR CAPITAL-GLB HEALTHCARE OPPORTUNITIES FUND USD	****	3	Artikel 8	USD	73,3	20/06/2025	-12,6	13,2	6,6	-2,6	17,0
JANUS HENDERSON HORIZON PAN EUROPEAN PROPERTY EQUITY FUND	****	2	Artikel 8	EUR	35,5	20/06/2025	7,6	-6,6	15,5	-39,1	25,3
KEMPEN INTL-GLOBAL HIGH DIVIDEND-A	**	2	Artikel 8	EUR	69,9	19/06/2025	1,9	9,0	10,5	-1,2	28,2
MIXFONDSEN GLOBAAL (GEBALANCEERD EN FLEXIBEL)											
R-CO VALOR-F EUR KAP	*****	3	Artikel 8	EUR	3.036,2	20/06/2025	0,0	16,3	12,6	-8,4	12,3
FLOSSBACH VON STORCH MULTIPLE OPPORTUNITIES FUND II-RT	****	2	Artikel 8	EUR	175,8	20/06/2025	-2,0	9,2	9,1	-13,0	11,2
OBLIGATIEFONDSEN											
INVESCO GLOBAL TOTAL RETURN (EUR) BOND FUND -A KAP	****	2	Artikel 8	EUR	15,3	20/06/2025	2,3	1,3	7,0	-6,7	-1,1
FLOSSBACH VON STORCH BOND OPPORTUNITIES FUND-I KAP	****	2	Artikel 8	EUR	143,0	20/06/2025	2,0	0,5	6,2	-9,6	-2,5
DNCA INVEST ALPHA BONDS A KAP	*****	2	Artikel 8	EUR	127,3	19/06/2025	3,0	3,8	5,0	6,0	4,5
R-CO CONVICTION CREDIT EURO-P EUR	*****	2	Artikel 8	EUR	1.213,28	20/06/2025	2,3	6,7	9,6	-12,9	1,3

Disclaimer: Een rendement behaald in het verleden is geen indicator voor de toekomst. Een rendement kan door valutashommelingen hoger of lager uitvallen.

* Morningstar rating

** Rendementen YTD en vorige jaren in EUR

Globale Fondsen: onzekerheid door Trump blijft aanhouden

Het **Janus Henderson Global Sustainable Fonds** leverde in de eerste helft van 2025 een sterk resultaat en presteerde ruim boven zijn benchmark, de MSCI World Index (in euro). Opvallend hierbij is de hogere blootstelling aan Amerikaanse aandelen, in vergelijking met de benchmark, gecombineerd met een cashpositie van bijna 4%. De fondsbeheerder blijft trouw aan zijn strategie: beleggen in duurzame groei-bedrijven met gezonde balansen (weinig schulden) en sterke marges. Deze combinatie van financiële discipline en duurzaamheidsfocus werpt duidelijk zijn vruchten af. Ook JP Morgan tracht deze combinatie te handhaven met zijn **JPMorgan Global Research Enhanced Index Equity Active UCITS ETF**. Zij hebben echter een iets uitdagender kwartaal achter de rug, waarbij "Liberation Day" de oorzaak was van de initiële terugval. Naar het einde van het kwartaal maken ze deze achterstand terug goed.

De Amerikaanse president heeft invloed op zo goed als elke sector, maar momenteel lijkt de gezondheidssector voorlopig buiten schot te blijven. Op moment van schrijven zijn er nog geen sectortarieven van toepassing op de gezondheidssector wat in het voordeel speelt van het **Polar Capital Healthcare Opportunities Fonds**. Uiteraard kan dit van de ene dag op de andere veranderen met Donald Trump, maar de fondsbeheerder heeft zich hierop voorbereid door een magere blootstelling van 35% te hebben aan Amerikaanse gezondheidsaandelen.

Dit maakt dat het fonds relatief bestand is tegen een mogelijk tarief van 25%, omdat de beheerder hier reeds rekening mee houdt. Opmerkelijk hierbij is dat de mastodont Novo Nordisk momenteel geen zijte heeft binnen dit fonds doordat het bedrijf marktaandeel blijft verliezen ten opzichte van Eli Lilly en enkele andere niet-beursgenoteerde bedrijven. Het blijft een solide keuze binnen onze selectie.

Het **Seilern World Growth Fonds**, gericht op hoogwaardige groeiaandelen met een sterke overtuiging, zag Cadence als de beste performer in dit kwartaal. De algehele prestatie werd echter gedrukt door UnitedHealth. Het aandeel kwam onder druk te staan als gevolg van verslechterd marktsentiment, mede ingegeven door enkele onverwachte ontwikkelingen. Zo stapte de CEO onverwacht op en werd bovendien bekend dat het Amerikaanse ministerie van Justitie een onderzoek is gestart naar mogelijke fraude met Medicare Advantage-verzekeringen. Bij Leo Stevens hadden we enkele risico's tijdig gesignaleerd, waardoor UnitedHealth reeds vóór de correctie in april en mei verkocht werd binnen zowel onze LS Value-fondsen als in individuele mandaten. Daarmee konden we een verdere negatieve impact op onze portefeuilles voorkomen.

Het **Fundsmith Equity Fonds** deed in het voorbije kwartaal, trouw aan zijn lange-termijn buy-and-hold strategie, geen grote aan- of verkopen, wat de overtuiging van het fondsbeheer in de huidige portefeuille weerspiegelt. Over het gehele kwartaal waren Idexx Laboratories, Microsoft en Meta de grootste positieve bijdragers aan de prestatie, terwijl LVMH en Pepsico de grootste negatieve impact hadden.

Het **R-Co Valor Fonds** hanteerde in het tweede kwartaal van 2025 een voorzichtige en actieve benadering. Het fonds nam winst op MercadoLibre, hoewel dit aandeel nog steeds de grootste positie binnen de portefeuille vertegenwoordigt. Opvallend is dat het fonds nog steeds een aanzienlijke cashpositie van 22,3% aanhoudt. Deze hoge cashpositie kan worden gezien als een defensieve maatregel in een onzekere marktomgeving, maar biedt ook flexibiliteit om snel in te spelen op nieuwe kansen. Dit deden de beheerders al effectief midden in de turbulentie na "Liberation Day", door de grote cashpositie van meer dan 30% al voor een deel aan te wenden. Het fonds blijft verder vasthouden aan de aanzienlijke exposure aan mijnbouw en hoge blootstelling aan China.

Small & Mid cap Fondsen: sterke start blijft zich verder zetten

Het **Granahan US Focused Growth Fonds** hanteert een "Desert Island Companies" filosofie. Dit betekent dat het fonds investeert in bedrijven die robuust genoeg zijn om ongeacht de omstandigheden structureel meer dan 15% per jaar te groeien door sterke seculaire trends, gecombineerd met een strikte risico/rendement-discipline. Ondanks een uitdagend eerste kwartaal van 2025 wist het fonds in het tweede kwartaal te overtuigen. Granahan erkent de huidige onzekerheid, maar ziet de marktomstandigheden als "beautiful buying opportunities" voor hun goed gediversifieerde bedrijven, die relatief weinig blootstelling hebben aan importtarieven.

Het **Franklin Templeton Asian Smaller Companies Fonds** belegt in kleine tot middelgrote bedrijven in Azië (exclusief Japan). Het tweede kwartaal van 2025 toonde, ondanks de bredere marktvolatiliteit, een positief rendement voor het fonds, waarmee de veerkracht van het actieve beheer in dit dynamische segment werd onderstreept.

Een volgend fonds binnen onze selectie dat zijn rendement moet behalen dankzij kleine en middelgrote bedrijven is het **Quest Cleantech Fonds**. Eind mei werd de fusie met Quest Plus afgerond waardoor het investeerbare universum enigszins is uitgebreid. Desalniettemin houdt de beheerder vast aan de bottom-up investeringswijze waarbij hij zich toespitst op Europese groeiende bedrijven actief in de "schone" technologiesector. Een goed voorbeeld hiervan is Norbit ASA, waarvan de aandelenkoers dit jaar verdubbelde. Dit is dan ook een grote bijdrager geweest aan het rendement van 6,56% over de maand mei.

Thematische Fondsen

In het tweede kwartaal van 2025 lieten onze technologische ETF's een opvallend herstel zien. Zowel de **L&G Cyber Security UCITS ETF** als de **iShares Automation & Robotics UCITS ETF** kenden begin april, na de aankondiging van de importtarieven op "Liberation Day", een initiële daling van ongeveer 10%. Beide fondsen herstelden daarna echter sterk en sloten het kwartaal

mooi positief af, waardoor ze dit jaar op een break-even punt staan. Een deel van dit herstel kan toegeschreven worden aan het aanhoudende optimisme rond Artificiële intelligentie (AI).

Niet alleen ETF's, maar ook enkele fondsen hielden het hoofd boven water. De renteverlagingen op Europees en Amerikaans grondgebied geven ademruimte aan infrastructuur- en vastgoedbedrijven, waardoor het **Janus Henderson European Property Fonds** meer dan 7% in de eerste jaarhelft opleverde. Belangrijk om aan te halen is dat dit fonds ook een mooi bruto dividend van 3,04% uitkeert. Het **M&G Global Listed Infrastructure Fonds** positioneert zich zodanig om maximaal te profiteren van toekomstige overheidsinvesteringen, waaronder de aangekondigde plannen van Friedrich Merz in Duitsland.

Het **Robeco Global Fintech Fonds** focust op verschillende fintech-thema's, van betalingen tot digitale oplossingen. Het fonds verwacht significant te profiteren van deregulering onder het beleid van president Trump, wat de sector een impuls kan geven. En hoewel deze door de huidige politieke en economische onzekerheid deels worden uitgesteld is er nog steeds een stevige pijplijn aan fusies en overnames. Ook staan deze bedrijven al redelijk ver in de implementatie van AI, wat op zijn beurt moet leiden tot verbeteringen in efficiëntie en productiviteit.

Het Robeco Global Fintech Fonds focust op verschillende fintech-thema's, van betalingen tot digitale oplossingen. Het fonds verwacht significant te profiteren van deregulering onder het beleid van president Trump, wat de sector een impuls kan geven.

Azië

Sinds 2020 werd onze exposure op de Aziatische markten ingevuld door het **JPMorgan Asia Growth Fonds**. Door achterblijvende prestaties en interne teamwijzigingen, is ons vertrouwen in dit fonds echter afgenomen. Daarom werd beslist om over te stappen naar het **Invesco Asian Equity Fonds**. Invesco heeft zich de afgelopen jaren onderscheiden met zeer sterke prestaties en een duidelijke, fundamentele aanpak. Hun strategie is actief en contrair, gericht op ondergewaardeerde kwaliteitsbedrijven met solide balansen en potentieel voor dubbelcijferige rendementen. Ze beleggen ook in groeiende bedrijven in sectoren zoals technologie, waar de waarderingen in Azië aantrekkelijker zijn dan in de VS. Deze waarde-georiënteerde benadering resulteert in een gespreide portefeuille met een overweging in "Groot-China", waar Invesco de meeste kansen ziet, en een onderweging in markten zoals India en Taiwan vanwege (te) hoge waarderingen. We geloven dat deze switch ons Aziatische potentieel versterkt en beter aansluit bij de huidige marktomstandigheden en onze langetermijnvisie.

Het andere fonds waarmee we op Aziatische markt inspelen, de **HSBC Asia Pacific Ex-Japan Screened Equity UCITS ETF** heeft in het tweede kwartaal van 2025 een veerkrachtige prestatie geleverd. Deze ETF, gericht op duurzame beleggingen in de regio inclusief Australazië, profiteerde van de algemene marktverbetering na de initiële handelsschok.

Heeft de obligatiemarkt altijd gelijk?

Obligaties worden vaak gezien als een veiligere beleggingscategorie, vooral omdat ze doorgaans een stabiele bron van inkomsten bieden via jaarlijkse coupons en de terugbetaling van het kapitaal op einddatum. Toch zijn ook obligatiekoersen gevoelig voor onrust op de markten. Denk bijvoorbeeld aan de forse dalingen van meer dan 15% in 2022. In tegenstelling tot aandelen hebben obligaties deze koersverliezen na 3 jaar nog altijd niet volledig goedgemaakt. Het herstel vergt hier doorgaans veel meer tijd. Obligatiebeleggers staan traditioneel bekend als voorzichtiger en kritischer dan aandelenbeleggers, zeker wanneer het gaat om economische vooruitzichten. Er wordt dan ook wel eens gezegd dat de obligatiemarkt altijd gelijk heeft omdat

ze vaak sneller dan andere markten de verwachtingen rond economische groei, inflatie en het beleid van centrale banken en overheden inrijst in de vereiste rendementen.

Zo vragen obligatiebeleggers vandaag een forse risicopremie om nog in staatsobligaties te stappen. De reden hiervoor is dat veel overheden kampen met torenhoge schulden en die lijken alleen maar verder op te lopen, gezien het enorme uitgavenbeleid van verschillende regeringen. Amerikaanse staatsobligaties hebben aldus hun reputatie als veilige haven zien afbrokkelen. Bezorgdheid over de lange termijn effecten van Trumps "One Big, Beautiful Bill", waarover u meer leest in het artikel over Trumponomics in dit Focus magazine, weegt zwaar op het vertrouwen. De al hoge Amerikaanse schuldenberg wordt daarmee nog verder opgebouwd. Het gevolg is dat beleggers steeds sceptischer worden over het grillige Amerikaanse beleid, waardoor de koersen van langlopende Amerikaanse staatsobligaties dalen, de langetermijnrente stijgt en de USD onder druk staat.

De 5 belangrijkste inzichten van onze experts

Het tweede kwartaal van 2025 bracht geopolitieke onrust en sterke bedrijfsresultaten. Ondanks de volatiliteit toonden veel fondsen en markten veerkracht. Hieronder de vijf belangrijkste inzichten over de fondsenselectie, om mee te nemen:

Geopolitieke gebeurtenissen zoals "Liberation Day" en Trumps belasting- en importplannen veroorzaakten marktvolatiliteit, maar sterke bedrijfsresultaten en winstcijfers boden een stevige fundamentele basis voor herstel.

Fondsbeheerders die **anticiperen op schokken** (bv. via hoge cashposities) bleken beter bestand tegen plotse marktbevingen en benutten sneller nieuwe kansen.

De **obligatiemarkt prijst economische risico's sneller** in dan aandelenmarkten, met verhoogde risicopremies voor staatsobligaties door stijgende schulden. Actieve en flexibele strategieën, zoals die van DNCA en Rothschild, zijn cruciaal voor positief rendement in deze context.

Fondsen met een **focus op duurzame groei-bedrijven met lage schulden** en **sterke marges**, zoals bv. Janus Henderson, presteren bovengemiddeld. Strategieën die financiële discipline combineren met duurzaamheid blijken effectief.

De overstap van het JPMorgan Asia Growth Fonds naar het Invesco Asian Equity Fonds versterkt ons **potentieel in de Aziatische markt**. Tegelijk tonen technologische en infrastructurele thematische fondsen weerbaarheid na initiële schokken, ondersteund door AI-optimisme en renteverlagingen.

De renteverlagingen van de ECB zorgen voor wat meer duidelijkheid, maar ook hier zijn er overheden die boven hun stand leven. Bedrijven daarentegen doen het intussen beter.

In Europa zijn de signalen wat gunstiger. De renteverlagingen van de ECB zorgen voor wat meer duidelijkheid, maar ook hier zijn er overheden die boven hun stand leven. Bedrijven daarentegen doen het intussen beter. Zij zitten doorgaans met gezondere schuld cijfers dan overheden, waardoor de risicopremie op bedrijfsobligaties momenteel op een historisch laag niveau staat.

In dit landschap dienen fondsbeheerders van obligatiefondsen flexibel te navigeren en elke opportuniteit aan te grijpen als bron van extra rendement. Geen gemakkelijke opdracht dus. De obligatiefondsen uit onze selectie slagen hier met verve in. Het **DNCA Alpha Bond Fonds** lijkt op het moment van schrijven op weg om het halfjaar weer in groene cijfers af te sluiten. Hun voorzichtig standpunt inzake interestriscico hebben de beheerders stilaan laten varen door de duratie te verhogen boven 5. Ze blijven wel nog altijd aan de kant staan op het vlak van bedrijfsobligaties. Het **Flossbach von Storch Bond Opportunities Fonds** en het **Invesco Global Total Return Bond Fonds** delen een agressievere instelling wat betreft interestriscico (hogere duratie)

maar vullen het kredietrisico verschillend in. Bij Flossbach bestaat meer dan de helft van het fonds uit bedrijfsobligaties van goede kredietkwaliteit terwijl Invesco juist grotendeels in overheidsobligaties belegt. Ondanks de verschillen in strategie kunnen ook zij hier een goed rendement voorleggen.

In de afgelopen maanden hebben we een nieuw fonds aan onze obligatieselectie toegevoegd, namelijk het **R-co Conviction Credit Euro Fonds**. Dit fonds wordt beheerd door Rothschild & Co Asset Management en richt zich voornamelijk op Europese bedrijfsobligaties. Het investeringsproces combineert een top-down macro-analyse met een bottom-up selectie van kredietwaardige bedrijfsobligaties. De macro-analyse dient om een richting te geven aan de gewenste positionering inzake interest risico. Dat is het bijzondere aan dit fonds aangezien gelijkaardige fondsen passief de marktduratie volgen en zelf geen specifiek standpunt innemen. Het fonds kent een lange historie waarin het consequent zijn benchmark en gelijkaardige fondsen heeft weten te overtreffen qua performance. •

DE HERONTDEKKING VAN DEFENSIE

In de sport weet men het al langer: “defense wins championships”. Ook in het echte leven wordt het belang van defensie steeds evidentier. Sinds het conflict in Oekraïne is duidelijk geworden dat het defensiebeleid binnen de EU stevig moet worden opgekrikt. Defensie is dan ook een brandend actueel en populair thema op de beurs.

Tekst **Lieven Beullens**

Sinds de start van de oorlog in Oekraïne wordt de EU eraan herinnerd dat uitgaven voor defensie noodzakelijk zijn. Het gaat om de eerste echte oorlog op Europees grondgebied sinds de Tweede Wereldoorlog. Voor de EU is het dus een nieuw thema, maar jammer genoeg kan dit niet gezegd worden voor de rest van de wereld. Onderstaande afbeelding (Figuur 1) van Morningstar toont alle gebieden waar er in het begin van dit jaar conflicten waren.

VS leidt de dans

Het is duidelijk dat niemand aan de enkels komt van de VS op het vlak van defensie-uitgaven. Het land was goed voor meer dan 38% van de wereldwijde uitgaven in 2023. Duitsland stond

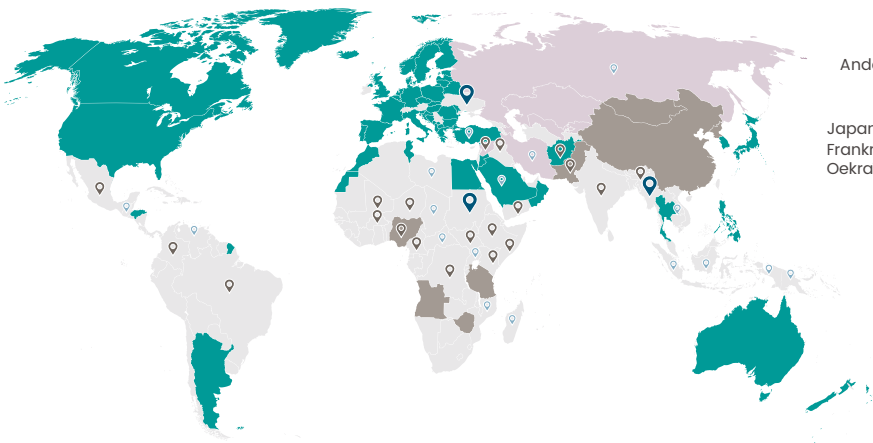
als eerste Europees land op de zevende plaats met een belang van slechts 2,8%.

Dit heeft dan ook geleid tot een forse uithaal van president Trump. De VS draagt immers al lang het zware gewicht van de NAVO, terwijl de andere leden onvoldoende investeren. Trump heeft er dan ook mee gedreigd om uit de NAVO te stappen als de andere leden hun uitgaven niet optrekken. Gedaan met het goedkoop meeliften op de investeringen van de VS. Binnen de EU zijn er bijvoorbeeld maar enkele landen die de historische norm van 2% van het BBP halen. De meeste landen blijven hier ver onder. Zo spendeerde België in 2024 slechts 1,3% van het BBP aan defensie (zie grafiek 1).

Figuur 1: Huidige globale allianties en lopende conflicten

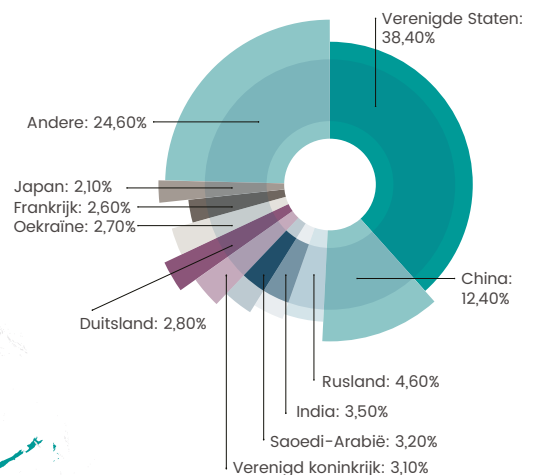
Bron: Morningstar Rapport, 01/04/2025

- Bondgenoten NAVO
- Rusland en bondgenoten
- China en bondgenoten
- 📍 Grote gewapende conflicten
- 📍 Gewapend conflict met hoge intensiteit
- 📍 Gewapend conflict met lage intensiteit

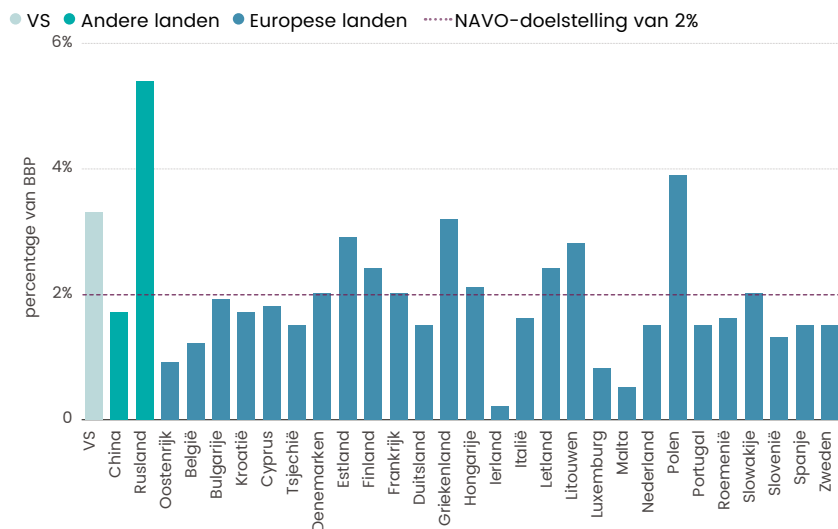
Figuur 2: Top 10 van landen op basis van defensie-uitgaven in 2023

Bron: Morningstar Rapport, 01/04/2025

Grafiek 1: Defensie-uitgaven per land ten opzichte van hun BBP in 2023

Bron: Morningstar rapport 01/04/2025

Grafiek 2: Evolutie globale defensie-uitgaven van 2023 tot 2035 (in biljoen USD)

Bron: Morningstar rapport 01/04/2025

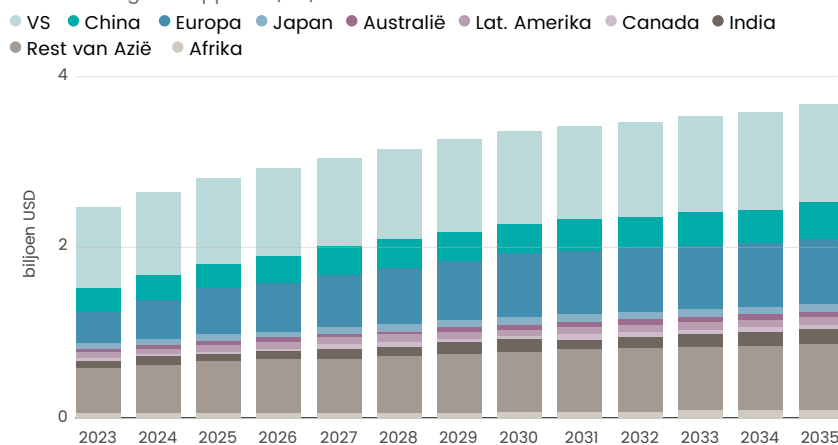

Foto: Invisio.com

Gedaan met het goedkoop meeliften op de investeringen van de VS. Binnen de EU zijn er bijvoorbeeld maar enkele landen die de historische norm van 2% van het BBP halen. De meeste landen blijven hier ver onder.

Inhaalbeweging in Europa

De totale defensie-industrie was in 2023 goed voor 2,4 biljoen USD. Er wordt verwacht dat deze markt tegen 2035 zal uitgroeien tot bijna 4 biljoen USD (zie grafiek 2). Vooral de investeringen in Europa zullen stevig worden opgetrokken na jaren van onderinvestering. Europa had een globaal belang van 16% in de wereldwijde defensie-uitgaven in 2023. Er wordt verwacht dat dit tegen 2029 zal gestegen zijn tot 21%.

Vooraf Duitsland stak het vuur aan de lont voor nieuwe investeringen. De nieuwe Duitse regering onder leiding van Bondskanselier Merz besloot om een fonds op te richten ter waarde van 500 miljard EUR om te investeren in de verouderde infrastructuur. Daarnaast wordt ook nog eens extra 1% van het BBP vrijgemaakt

voor investeringen in pure defensie.

Vervolgens kwam ook de EU met het ReArm Europe-plan op de proppen. Dit houdt in dat de EU zelf 150 miljard EUR ter beschikking zal stellen voor defensie-uitgaven die gefinancierd zullen worden door EU-leningen. Dit bedrag zal gebundeld worden in het SAFE fonds (Security Action for Europe). Daarnaast vereist het ook dat de lidstaten gezamenlijk 650 miljard EUR zullen investeren in defensie. De landen zullen hiervoor de komende vier jaar tot 1,5% van hun begrotingstekort kunnen afwijken.

Foto: amphenol-cs.com

Hoe zet Leo Stevens in op defensie?

We geloven dat het belangrijk is om als belegger niet enkel te focussen op de bekende wapenproducenten die reeds een "explosief" koersverloop gekend hebben. Daarom investeren we in **bedrijven die indirect verbonden zijn aan defensie** en de komende jaren sterk mee kunnen profiteren van de verhoogde uitgaven in deze sector.

Cybersecurity verdient al langer een prominente plaats in onze portefeuille via posities in Palo Alto Networks, Zscaler en de L&G Cyber Security ETF.

Met het M&G (Lux) Global Listed Infrastructure Fonds spelen we in op de investeringen in **infrastructuur**.

Het LS Value European Small & Mid Cap Fonds heeft dan weer een positie in het Zweedse **Invisio**, een leider in de nichemarkt van **tactische communicatieapparatuur**.

Bij een koersval wensen we een positie te openen in **Amphenol**. Deze producent van elektronische interconnectoren is niet alleen een belangrijke leverancier voor **datacenters**, maar vervult ook een cruciale rol binnen de defensiesector.

Meer dan louter wapens

Beleggers focussen zich nu meestal op bedrijven die een duidelijke link hebben met de wapen- en oorlogsindustrie. Aandelen zoals Rheinmetall, Thales, Saab en Leonardo zijn al met honderden procenten gestegen sinds de start van de oorlog in Oekraïne. Defensie draait echter om veel meer dan louter wapens. Het lijkt ons dan ook opportuun om te kijken naar bedrijven die op een andere manier kunnen profiteren van de defensie-uitgaven. Zo wordt er in Europa steeds meer aandacht besteed aan infrastructuur. Kunnen onze wegen het gewicht van tanks dragen? Kan de haven van Antwerpen zijn rol als strategische speler in de Belgische defensiepolitiek

vervullen? Daarnaast spelen IT en AI een steeds grotere rol in de oorlogsvoering. Er wordt steeds minder gevochten met mankrachten, maar wel met autonoom handelende objecten zoals drones. Het belang van data en inlichtingendiensten wordt hierbij steeds groter. Bovendien wordt de fysieke oorlog steeds vaker aangevuld met een digitale online oorlog. De nodige investeringen in cybersecurity zijn dus cruciaal.

Ambitieuze NAVO-leden

Dat defensie meer inhoudt dan louter wapens wordt ook bevestigd door de NAVO. De leden gaven aan dat ze de historische norm van investeringen van 2% van het BBP sterk willen optrekken.

Deze norm geldt sinds de Tweede Wereldoorlog en is niet meer actueel. De leden willen de norm dan ook geleidelijk optrekken tot 5% van het BBP tegen 2032. Hierover zal op de NAVO-top eind juni in Den Haag gestemd worden, na de redactie van dit artikel. Het voorstel maakt ook duidelijk dat de investeringen niet enkel naar militaire uitgaven moeten gaan. Minimum 3,5% van het BBP moet wel voor strikt militaire uitgaven aangewend worden. De overige 1,5% mag gaan naar bredere uitgaven zoals IT, consultancy, inlichtingen en cybersecurity. •

CONFERENTIES ALS KATALYSATOR VOOR FRISSE IDEEËN

Bij Leo Stevens kijken we verder dan enkel onze eigen fondsen en bieden we ook oplossingen aan van andere gerenommeerde fondsbeheerders. We zijn immers onafhankelijk in onze fondsenselectie en hebben daardoor de mogelijkheid om toegang te krijgen tot de beste fondsbeheerders.

Citywire Montreux — Ontdekking van nieuwe AI- en obligatiefondsen

Tekst **Riet Vijgen**

Ontmoetingen met deze fondsbeheerders worden gefaciliteerd door conferenties, zoals bijvoorbeeld georganiseerd door **Citywire**. Deze organisatie richt zich op de financiële sector en levert dagelijks nieuws over de financiële markten, beleggingsfondsen en fondsbeheerders.

Ze zijn de referentie in het organiseren van conferenties wereldwijd waar ze professionele beleggers en fondsbeheerders samenbrengen.

Aangezien het een ideaal forum is om in contact te komen met specialisten van over de hele wereld en daarnaast ook om ideeën uit te wisselen met portfolio managers van andere financiële instellingen, trachten wij stevast op een van deze grotere internationale evenementen aanwezig te zijn.

In mei woonden we zo de conferentie in Montreux bij en participeerden er in een 24-tal workshops. In elke workshop stelt een fondsbeheerder een fonds voor met (een ingeschat) groot toekomstig groeipotentieel.

Er was opvallend veel aandacht voor fondsen en trackers die via allerlei optiestructuren het neerwaarts risico trachten te limiteren. In de huidige volatiele markten en het onzekere politiek klimaat kan dit zeker soelaas brengen, al zorgt de complexe structuur van de producten ervoor dat ze vaak minder geschikt zijn voor onze discretionaire portefeuilles. Toch hebben we enkele interessante ideeën mee naar huis genomen, vooral dan op het vlak van **AI-fondsen** of **obligatiefondsen**.

Hier zullen we onze analyses in de volgende maanden op toespitsen. Dus mocht u binnenkort een nieuw fonds of tracker in de portefeuille zien verschijnen dan is de kans reëel dat die tijdens het Citywire evenement ontdekt werden.

Foto: citywire.com

ITF 2025 — De disruptieve kracht van AI, neurotech en kwantum voor beleggers

Tekst **Lieven Beullens** en **Matthias Ceusters**

Eind mei legden twee analisten van Leo Stevens hun oor te luister bij 's werelds meest innovatieve en vooruitstrevende denkers op het Imec Technology Forum (ITF). De meest interessante presentaties vatten ze voor u samen.

De 5 stadia van kunstmatige algemene intelligentie (Google Deepmind)

Een van de sprekers was Clément Farabet. De Fransman is vandaag Vice President bij Google Deepmind na eerder bij Nvidia en Twitter gewerkt te hebben. De man is één van de drijvende krachten achter de AI-toepassingen die Google ontwikkelt en kwam spreken over hoe hij en zijn team de toekomst van Artificiële Intelligentie, en preciezer, AGI (Artificial General Intelligence) zien. AGI verwijst naar een theoretisch stadium waarin AI-systemen menselijke cognitieve vermogens kunnen evenaren of overtreffen op uiteenlopende

terreinen. AI is het vakgebied en AGI is een specifieke vorm van AI.

Volgens Farabet zijn er 5 niveaus van AGI, waarbij hij de vaardigheden van de AGI afzet tegenover de vaardigheden van de mens. Dit helpt om te begrijpen waar we nu staan, wat er nog moet gebeuren, en welke risico's elk stadium met zich meebrengt.

Het eerste niveau betreft *Emerging AGI*, ofwel opkomende algemene intelligentie. Denk hierbij aan systemen zoals ChatGPT, Bard of Llama 2. Deze kunnen een breed scala aan taken uitvoeren, zoals schrijven,

vertalen of eenvoudige gesprekken voeren. Ze presteren soms net zo goed als een mens zonder ervaring, maar zijn nog niet betrouwbaar genoeg om echt zelfstandig beslissingen te nemen. Toch zijn ze indrukwekkend en vormen ze de eerste serieuze stap richting AGI.

Het tweede niveau is *Competent AGI*. Deze systemen presteren gemiddeld net zo goed als een geoefende volwassene op allerlei denk-taken. Ze kunnen ook nieuwe dingen leren en begrijpen wanneer ze hulp nodig hebben. Dit niveau is vandaag nog niet helemaal bereikt, maar we komen zeer dichtbij. Dit wordt gezien als een belangrijk kantelpunt. Een systeem dat dit stadium bereikt, zou breed inzetbaar zijn in de samenleving, van klantenservice tot juridisch advies of zelfs wetenschappelijk onderzoek.

Daarna volgt niveau drie, *Expert AGI*, dat beter is dan 90% van de mensen in vrijwel alle denkwerk. Zulke systemen zouden niet alleen mee kunnen draaien in het bedrijfsleven, maar ook betere resultaten boeken dan de meeste professionals. Denk aan razendsnelle data-analyse, foutloze vertalingen of het schrijven van complexe software. Hiermee komt ook het risico om de hoek kijken dat menselijke jobs verdrongen worden door AI.

Het vierde niveau is *Virtuoze AGI*, die presteert op het niveau van de absolute wereldtop – beter dan 99% van de mensen. Zulke systemen zouden leiders kunnen overtreffen in besluitvorming, strategie en zelfs creativiteit. De impact hiervan op economie, politiek en onderwijs zou enorm zijn. Tegelijkertijd roept dit vragen op over macht, controle en menselijke autonomie.

En dan is er nog het hoogste niveau: *Supermenselijke AGI*, ook wel aangeduid als Artificial Superintelligence (ASI). Deze systemen zouden niet alleen beter zijn dan elk individu, maar ook dingen kunnen waar mensen simpelweg niet in lukken, zoals het in één keer begrijpen van gigantische hoeveelheden data, communiceren met dieren, of zelfs gedachten lezen via hersengolven. Dit is het domein van sciencefiction, maar volgens sommige experts komt het mogelijk sneller dan we denken.

Wat dit model zo waardevol maakt, is dat het niet alleen kijkt naar hoe slim AI is, maar ook hoe breed inzetbaar dit is. Bovendien benadrukt het dat risico's en verantwoordelijkheden verschillen per niveau. Een AI die goed is in één taak vormt een ander gevaar dan een systeem dat zelfstandig complexe beslissingen neemt. Door deze niveaus te benoemen, kunnen beleidsmakers, wetenschappers en bedrijven beter samenwerken aan regels en richtlijnen voor veilige en verantwoorde ontwikkeling.

Hersenimplantaten (Inbrain Neuroelectronics)

Neurotechnologie is een snelgroeiend vakgebied dat de manier waarop we hersenziekten behandelen ingrijpend kan veranderen. Een chip in je hoofd die je weer laat lopen na een ongeluk, dat is geen sciencefiction meer. Hersen-computerinterfaces leggen directe verbindingen tussen het brein en apparaten en bieden nieuwe behandelopties voor aandoeningen zoals de ziekte van Parkinson, doofheid of verlammingen. Door hersensignalen te registreren en te vertalen kunnen artsen motorische functies herstellen of het leven verbeteren van patiënten met neurologische aandoeningen.

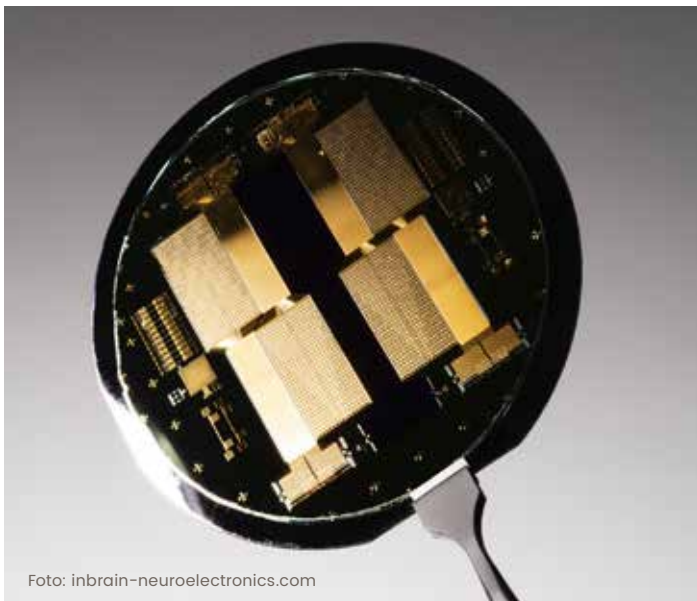

Foto: inbrain-neuroelectronics.com

Deze systemen zouden niet alleen beter zijn dan elk individu, maar ook dingen kunnen waar mensen simpelweg niet in lukken, zoals het in één keer begrijpen van gigantische hoeveelheden data, communiceren met dieren, of zelfs gedachten lezen via hersengolven.

Het Spaanse bedrijf Inbrain Neuroelectronics is hierin wereldwijd één van de marktleiders en gaf eveneens een uiteenzetting op de ITF Conferentie. Inbrain ontwikkelt hersenimplantaten gebaseerd op grafeen. Dat is een soort superdun plakband gemaakt van één laag koolstofatomen. Grafeen is sterker dan staal en geleidt elektriciteit uitstekend. En omdat het zo dun en buigzaam is, kan het zonder schade dicht tegen het hersenweefsel aanliggen. Artsen merken op dat grafeen hersensignalen kan opvangen op plekken waar traditionele metalen elektroden niet goed werken.

Inbrain combineert deze grafeenchips met AI. Een algoritme dat de hersensignalen razendsnel verwerkt. Zo kan het implantaat direct reageren op wat er in de hersenen gebeurt. Inbrain noemt dit een real-time precision neurology-platform: een systeem dat continu meeluistert met het brein en meteen bijstuurt waar nodig. Het doel is om het maximale effect te bereiken met zo min mogelijk bijwerkingen. Wetenschappers zeggen dat de combinatie van grafeen en AI een volledig nieuwe generatie behandelingen mogelijk maakt.

Wat Inbrains technologie zo bijzonder maakt zijn de gebruikte elektroden. Deze zijn kleiner dan een zandkorrel maar kunnen superscherpe signalen oppikken. Omdat ze een lage weerstand hebben, krijgen ze veel minder ruis dan oudere systemen.

Met deze nauwkeurigheid zijn indrukwekkende dingen mogelijk. Neem Gert-Jan Oskam, een Nederlander die in 2011 na een ongeluk verlamd raakte vanaf zijn nek. In 2023 kreeg hij een implantaat: elektroden op zijn hersenen vangen zijn gedachten op als hij wilde lopen. Een computer vertaalde die gedachten naar signalen die zijn ruggenmerg activeerden. Hij kon weer kleine stukjes lopen en zelfstandig staan.

Gert-Jan Oskam Foto: science.org

Ook op het gebied van spraak zijn er verrassende ontwikkelingen. In augustus 2024 hielpen onderzoekers van UC Davis een man met de spierziekte ALS om weer te "spreken". Ze plaatsten elektroden op het spraakgedeelte van zijn hersenen. Als hij probeerde te praten, ving ze zijn hersensignalen op. Een algoritme zette die om naar gesproken woorden via een computerstelsel. De stem zei precies wat hij wilde zeggen, alsof hij zijn verloren stem even terughad. Dit laat zien dat hersen-computerinterfaces niet alleen beweging, maar ook communicatie kunnen herstellen.

Inbrain werkt samen met andere grote spelers, zoals farmaceutisch bedrijf Merck. Samen ontwikkelen ze nieuwe behandelingen waarbij signalen via de hersenzenuwen gestuurd worden. Merck levert kennis over medische toepassingen, Inbrain zorgt voor de slimme chips en software. Ze publiceren hun bevindingen in wetenschappelijke tijdschriften, zoals Nature Nanotechnology.

Maar deze innovatieve technologie roept tegelijkertijd ook vragen op. Als een apparaat met je hersenen is verbonden, wil je zeker weten dat die gegevens veilig zijn. Stel je voor dat iemand zonder toestemming je gedachten kan lezen of beïnvloeden. Geen prettige vooruitzicht. Kwaadwillende personen zouden hersensignalen kunnen aftappen of verkeerde signalen kunnen sturen. Daarom pleiten wetenschappers voor duidelijke regels en sterke beveiliging. Het Europees Parlement heeft al een rapport geschreven over de kansen en risico's van deze technologie.

Kwantum

Kwantumtechnologie is een volgende heilige graal binnen de technologiesector. De kwantumcomputer zou immers vele malen sterker moeten zijn dan de beste supercomputers die nu bestaan. Zo kon de **Willow-chip**, die Google vorig jaar ontwikkelde, in enkele minuten een probleem oplossen waarvoor de krachtigste bestaande supercomputer

miljarden jaren zou moeten rekenen. Eens de technologie op punt staat, voorspelt men significante doorbraken in de kennis over medische, meteorologische, chemische en biologische problemen.

Door het gigantische potentieel, hebben verschillende kwantumaandelen er reeds een duizelingwekkende rit opzitten het afgelopen jaar. Ze staan vaak enkele honderden procenten hoger dan een jaar eerder, maar hebben tussentijds ook al pandoeringen van meer dan 30% gekend. Het gaat hier meestal nog over kleine bedrijven die een concept hebben zonder omzet en al zeker geen winst te genereren. Er moeten nog veel technologische doorbraken behaald worden vooraleer de hype zich kan voltrekken. Volgens Nvidia-CEO Jensen Huang zouden we nog 15 tot 30 jaar van een werkend model staan. Toch mocht een update over de technologie niet ontbreken.

De Amerikaanse Big Tech bedrijven investeren reeds zeer veel in deze technologie. Alphabet, Microsoft en Amazon hebben het afgelopen jaar elk al een doorbraak aangekondigd in de ontwikkeling van een eigen kwantumchip en bijgevolg kwantumcomputer. Amazon gaf op de conferentie meer uitleg over de **Ocelot-chip**.

De race richting een echte kwantumcomputer blijft zeer levendig. De komende jaren zullen we hopelijk nog veel interessante doorbraken mogen verwachten. We komen er in een volgende editie van onze Focus graag op terug. •

Wat betekent dit voor uw portefeuille?

De inzichten die onze analisten verzamelden op het Imec Technology Forum tonen aan dat **technologische innovatie zich aan een ongezien tempo ontwikkelt**. Of het nu gaat om artificiële intelligentie, neurotechnologie, robotica of kwantumcomputing, elk van deze domeinen heeft het potentieel om bestaande sectoren radicaal te transformeren en nieuwe markten te creëren.

Voor uw portefeuille betekent dit vooral dat we alert en vooruitziend moeten blijven. Hoewel veel technologieën (zoals AGI of kwantumcomputing) zich nog in een vroege fase bevinden,

wijzen ze wel de richting aan waarin waardecreatie zal plaatsvinden in de toekomst. Wij volgen deze evoluties op de voet en zoeken naar solide bedrijven die strategisch gepositioneerd zijn om voordeel te halen uit deze doorbraken – denk aan spelers als Alphabet.

Tegelijk blijft voorzichtigheid geboden. Sommige technologieën bevinden zich nog in een experimentele fase en kunnen onderhevig zijn aan hype en extreme koersvolatiliteit. Daarom blijven **spreiding, risicobeheer en kwaliteitsselectie cruciaal**.

Portfolio Day 2025 — Tussen veiligheid en vooruitgang, een blik van de sector.

Tekst **Jo Goiris**

Midden juni vond in Brussel de jaarlijkse Portfolio Day van Investment Officer plaats, een toonaangevend evenement voor professionals in vermogensbeheer. Tal van binnen- en buitenlandse fondsbeheerders gaven er hun visie op de huidige geopolitieke en economische uitdagingen, en hoe zij hun beleggingsstrategieën daarop afstemmen. Het centrale thema was dit jaar pijnlijk actueel: “Tussen veiligheid en vooruitgang”, een duidelijke verwijzing naar de toegenomen geopolitieke spanningen en de uitdaging om vermogen te beschermen én te laten groeien in deze onzekere wereld.

Leo Stevens was vertegenwoordigd op het evenement door de deelname van **Riet Vijgen**, Hoofd Portfolio Management en Analyse, aan het afsluitende paneldebat. Een hele eer en erkenning van haar expertise en betrokkenheid bij de ontwikkelingen in de sector. Tijdens dit debat benadrukten vier beleggingsstrategen het belang van **risicospreiding** in deze volatiele marktomgeving. De recente beursontwikkelingen, met een scherpe daling in april gevolgd door een forse

heropleving in mei, onderstrepen het grillige karakter van de markten. Deze volatiliteit werd deels toegeschreven aan de inconsistente communicatie vanuit de VS over handelsheffingen, waarover in het Witte Huis warm en koud geblazen wordt.

Riet Vijgen wees erop dat de correcties in april ook opportuniteiten boden: “De koersen vielen fors terug, maar dat gold niet altijd voor de intrinsieke waarde van de onderliggende ondernemingen. Het kwam er dan ook op aan te kijken bij welke bedrijven de discrepantie tussen de koers en de intrinsieke waarde het grootst was. En daar op in te spelen”. Ook **Richard de Groot** (ABN Amro) en **Luc Vanbriel** (KBC) bevestigden dat er geen sprake was van paniek bij beleggers, en benadrukten het belang van actieve communicatie met klanten tijdens turbulente markten. **Wim Vermeir** (AG Insurance) waarschuwde wel voor overmatig optimisme na de snelle herstelbeweging in mei. “Spreiding blijft essentieel in elk scenario,” aldus Vermeir.

Het panel kwam tot de conclusie dat **onzekerheid een constante factor zal blijven** op de markten. De enige zekerheid is dus dat onzekerheid een

blijver is. “Wat tien jaar geleden als risicoloos werd beschouwd, zoals Duits staatspapier, is vandaag onderhevig aan sterke volatiliteit,” aldus Vanbriel. Er wordt steeds meer getwijfeld aan eerder onaantastbare zekerheden, zoals de status van de dollar als wereldreservemunt. Strategische reflectie over wat nog als ‘veilige haven’ kan gelden, is belangrijker dan ooit.

Volgens Vijgen is een **robuuste lange-termijnstrategie** de sleutel: “We moeten door de ruis heen kijken en vasthouden aan het plan.” Ook macro-economisch hoeft men volgens Vermeir niet te somber te zijn: “Er is veel onrust, maar dit is geen rampscenario.” De vraag of Europese dan wel Amerikaanse aandelen de voorkeur verdienen op lange termijn, blijft open. Vijgen merkte op dat de Europese markten aan momentum winnen: “Het einde van het Amerikaanse exceptionalisme kan voor Europa een kans zijn om te bouwen aan eigen innovatie en strategische autonomie.”

Het slotwoord werd verzorgd door voormalig premier **Yves Leterme**, die kritisch reflecteerde over de recente toename van de Europese defensie-uitgaven in het kader van de verhoogde NAVO-norm. Hij noemde deze beslissingen “irrationeel”, wees op het gebrek aan parlementaire checks & balances en kijkt met grote ogen naar de manier waarop het Trump-voorstel ‘kritiekloos’ aanvaard wordt. Leterme, vandaag actief als adviseur voor Chinese ondernemingen, waarschuwde voor het gevaar van beleidsbeslissingen die onvoldoende gebaseerd zijn op feiten en analyses. “De collectieve irrationaliteit die we recent zagen, kan Europa op termijn ernstig schaden,” aldus Leterme.

[Portfolio Day 2025 bood aan de aanwezigen weer een breed spectrum aan inzichten, van scherpe marktanalyses tot geopolitieke reflecties. De rode draad was duidelijk: in tijden van onzekerheid zijn heldere strategieën, doordachte diversificatie van risico's en een langetermijnvisie onmisbaar. •](#)

SUCCESSIEVERZEKERING — EEN BESCHERMING TEGEN ERFBELASTING TIJDENS DE “VERDACHTE PERIODE” VAN EEN BANKGIFT

Tekst **Yves Goubert**

De bankgift is een populaire techniek om vermogen over te dragen zonder directe belastingheffing. Omdat een niet-geregistreerde schenking geen schenkingsrechten met zich meebrengt, lijkt dit op het eerste gezicht een fiscaal voordelige oplossing. Wanneer de schenker echter binnen de verdachte periode (van 5 jaar) onvoorziën en plots overlijdt, wordt het geschonken bedrag alsnog bij de nalatenschap gevoegd en onderworpen aan successierechten. Dit kan erfgenamen opzadelen met een onverwachte en vaak hoge fiscale last. Waar vroeger de verdachte periode 3 jaar bedroeg, is deze recent verlengd naar 5 jaar, waardoor de kans dat erfgenamen successierechten moeten betalen aanzienlijk toeneemt.

Om dit risico te vermijden, kan een successieverzekering een strategische en betaalbare oplossing zijn.

Wat is een successieverzekering bij een bankgift?

Een successieverzekering, ook wel schenkingsverzekering, is een overlijdensverzekering die het bedrag van de erfbelasting dekt. Hierdoor kan de begunstigde bij overlijden van de schenker binnen 5 jaar dit verzekerde kapitaal ontvangen en hiermee de (extra verschuldigde) erfbelasting betalen.

Bij deze techniek sluiten de begunstigten zelf een overlijdensverzekering af op het leven van de schenker, zodat het uitgekeerde kapitaal buiten de nalatenschap blijft.

Voor wie is een successieverzekering tijdens de verdachte periode interessant?

Deze verzekering kan o.m. relevant zijn bij grote roerende schenkingen, van geld, effecten en kunst. Voor erfgenamen die geen directe liquide middelen hebben om eventuele erfbelasting te betalen kan de successieverzekering ook interessant zijn. Daarenboven is het ook van belang voor schenkers die een bankgift verkiezen boven een officiële registratie, maar toch fiscale risico's willen vermijden.

Hoe wordt de premie berekend?

De hoogte van de premie wordt bepaald door ten eerste het **verzekerde bedrag**. Hoe groter het bedrag, hoe hoger de premie.

Praktijkvoorbeeld: Bescherming van een bankgift

Hoe een successieverzekering een bankgift veiligstelt tegen erfbelasting?

Situatie

Erik, een 57-jarig directielid bij een multinational en woonachtig in Vlaanderen, schenkt via een bankgift nu al 1 miljoen EUR aan zijn zoon Piet. Omdat hij ervoor kiest deze bankgift niet te registreren, geldt een verdachte periode van 5 jaar. Als hij binnen deze termijn overlijdt, zal zijn zoon Piet op dit bedrag alsnog 27% erfbelasting verschuldigd zijn, wat neerkomt op een totale belasting van 270.000 EUR.

Oplossing

Piet kan een successieverzekering afsluiten. Hierbij neemt hij een overlijdensverzekering op het hoofd van zijn vader, met zichzelf als begunstigde (de ABA-constructie). Het verzekerde kapitaal bij overlijden bedraagt 270.000 EUR, zodat de (extra) erfbelasting bij overlijden van vader volledig gedekt is.

Financieel voordeel

De opgetelde premies over de verdachte periode van 5 jaar bedragen 6.540,22 EUR. (Bron: voorstel Concordia dd. 01/07/2025). Dit is een stuk voordeliger dan een registratie, die 30.000 EUR aan schenkingsrechten zou kosten.

Ten tweede is de **leeftijd** van de schenker ook van belang, want oudere verzekerden betalen doorgaans een hogere premie. Ten derde is ook de **medische toestand** van de schenker bepalend, aangezien gezondheid invloed kan hebben op de polisvoorwaarden. De meest fiscaalvriendelijke structuur is de ABA-constructie, waarbij de premiebetaler zowel verzekeringnemer als begunstigde is. Hierdoor valt het uitgekeerde kapitaal buiten de nalatenschap, waardoor er geen erfbelasting op wordt geheven.

Tijdens de **verdachte periode** genieten van **enkele voordelen** van een successieverzekering. Men is beschermd tegen onverwachte erfbelasting bij een niet-geregistreerde bankgift en **dure** registratierechten worden voorkomen, terwijl het fiscale risico toch gedekt wordt. Zo biedt het **financiële zekerheid** aan begunstigten, zodat deze niet voor onaangename verrassingen komen te staan.

Door de recente verlenging van de verdachte periode naar 5 jaar, is een successieverzekering een nog belangrijkere strategie geworden om een bankgift te beschermen tegen erfbelasting. Wie een grote schenking doet en zijn erfgenamen wil behoeden voor onverwachte fiscale lasten, kan deze verzekering gebruiken als een betaalbare en efficiënte oplossing.

Het is echter cruciaal dat elke situatie apart wordt geanalyseerd en berekend. Factoren zoals het te verzekerden bedrag, de leeftijd, de gezondheid van de schenker en de fiscale regelgeving kunnen een impact hebben op de optimale verzekeringsstrategie. Uw private banker kan helpen om de meest voordelige en gepaste oplossing te vinden. •

PUUR PERSPECTIEF —

Inspired by Ingrid Stevens

Tekst **Ingrid Stevens**

In “Puur Perspectief” neemt Ingrid Stevens de lezer elk kwartaal mee in haar eigen beleving van kunst en cultuur. Geen kunstkritiek, geen technische analyse, maar een warm en persoonlijk verhaal over wat haar geraakt heeft de voorbije drie maanden.

Wat heeft haar verwonderd? Wat bleef hangen? En waar zit die stille kracht die kunst zo betekenisvol maakt? Ingrid deelt haar eigen ervaringen – een

tentoonstelling, een boek, een werk of een ontmoeting – en opent daarmee een deur naar schoonheid, emotie en verstillig.

Af en toe schuift er iemand mee aan tafel: een kunstenaar, een verzamelaar, een vriend met een ander perspectief.

Zo ontstaat er een rubriek die voelt als een goed gesprek. Eentje waarin je als lezer even stil mag worden. Of net geraakt wordt.

Of het nu gaat om een intieme inkijk in een atelier van een kunstenaar, een sterke verrassende expo, een verborgen kunstschat of een mooie historische plek, wat me telkens raakt, is de kracht van plekken of momenten waar cultuur, geschiedenis en bezieling samenkomen.

Als aandeelhouder en bestuurder bij Leo Stevens Vermogensbeheer, maar ook als bestuurder van Herita en KMSKA, geloof ik in wat generaties verbindt: duurzame waarden, tijdloze schoonheid en persoonlijke betrokkenheid.

Ik neem je graag mee naar twee unieke kunstervaringen. Twee plekken waar verleden en toekomst elkaar raken, waar vakmanschap en visie samenkomen, en waar beleving centraal staat.

– Ingrid

Salto Ulbeek

Een plek van het ultieme vakmanschap in de fotografie: Salto Ulbeek

Een paar weken geleden doken we met enkele collega's en Patrons van het FoMu in de fascinerende wereld van Salto Ulbeek. Deze studio beheerst de kunst van ambachtelijke fotografie op een ongeëvenaard niveau: van platinum-palladium prints tot diepgaande druktechnieken die de tijd trotseren.

Tijdens ons bezoek kregen we een inzicht in het minutieuze proces, waarin traditie en innovatie naadloos samenkomen. Elk beeld wordt hier met zorg en vakmanschap tot leven gebracht – een ware ode aan fotografie als pure kunstvorm.

Salto Ulbeek heeft immers als missie om uniek fotografisch erfgoed te archiveren, te printen en te publiceren in samenwerking met fotografen, archivariissen en curatoren van over de hele wereld.

Bijzonder indrukwekkend was het werk rond Antarctica: adembenemende beelden van een ongerept, ijzig landschap, vastgelegd met een tijdloze schoonheid. De fragiele grootsheid van het continent krijgt hier een extra dimensie, gedrukt met een techniek die de vergankelijkheid overstijgt.

Zelf was ik overdonderd door hun "limited edition portfolios" waaronder bv. het werk "Shackleton's Endurance" met de foto's van Frank Hurley (1914-1917).

Dank aan Salto Ulbeek voor de warme ontvangst, de openheid en de toewijding, alsook aan FOMU Antwerpen om ons mee te nemen naar plekken waar beeld en betekenis elkaar ontmoeten.

De privécollectie van Maramotti toont topwerken van de jaren '40 tot vandaag – denk aan Basquiat, Kiefer, Schnabel, Cucchi en vele anderen. Een verborgen schat voor echte kunstliefhebbers.

Een unieke kunstbeleving in het hart van Italië: Collezione Maramotti

In de oude fabriek van modehuis Max Mara, kan je de Collezione Maramotti in Reggio Emilia vinden. Deze privécollectie toont topwerken van de jaren '40 tot vandaag – denk aan Basquiat, Kiefer, Schnabel, Cucchi en vele anderen.

De collectie werd opgebouwd door Achille Maramotti (de oprichter van Max Mara) vanuit zijn pure passie voor kunst. Vandaag zijn het zijn kinderen die dit verder zetten trouw aan die spirit: je kan alleen bezoeken op afspraak... een serene en persoonlijke ontdekkingstocht door hedendaagse kunst.

Sinds april is er een bijzondere toevoeging: de tentoonstelling "This Body Made of Stardust" van de Nederlandse fotografe Viviane Sassen. Deze expositie, onderdeel van het festival Fotografia Europea 2025, is de meest uitgebreide presentatie van haar werk in Italië tot nu toe. Dit is te bewonderen van 27 april tot 27 juli 2025.

Een verborgen schat voor echte kunstliefhebbers. •

CARISSA VAN BALLAER

Tekst **Jo Goiris**

Bij Leo Stevens startte begin april de immer enthousiaste Carissa Van Ballaer als nieuwe Private Banking Assistent. Carissa heeft een interessante academische achtergrond en legde als prille dertiger al een mooi professioneel parcours af, wat haar een waardevolle aanvulling voor het LS- team maakt.

Carissa groeide op in een klein, maar hecht gezin waar haar papa, een rasechte Sinjoor, en haar mama van Linkeroever, zorgden voor interessante discussies over "de parking en 't stad". Tijdens haar fijne jeugd in het pittoreske Sint-Antonius Zoersel reisde ze samen met haar ouders zowat de hele wereld rond.

De jonge Carissa was gepassioneerd door dans en kon zich daarin volledig uitleven. Ze danste maar liefst 12 uur per week: een intensieve training, aangevuld

De keuze voor een rechtenstudie was snel gemaakt. Tijdens de laatste zomers van haar master-jaren, deed ze als jobstudent haar eerste ervaring op in een notariskantoor in de buurt, en dat boeide meer dan strafrecht.

met wedstrijden.

Ze had altijd al een fascinatie voor de oudheid en mythologie, wat Carissa ertoe aanzette om Latijn en Grieks te studeren aan het Sint-Jan Berchmanscollege in Malle. Daar leerde ze haar echtgenoot, Floris, kennen – een ontmoeting die haar leven blijvend zou veranderen. Reeds tijdens haar middelbare school werd, haar interesse voor het recht gewekt, met een bijzondere belangstelling voor strafrecht en de advocatuur. De keuze voor een rechtenstudie was snel gemaakt. Tijdens de laatste zomers

van haar master-jaren, deed ze als jobstudent haar eerste ervaring op in een notariskantoor in de buurt, en dat boeide meer dan strafrecht. Na het behalen van haar masterdiploma Rechten aan de UAntwerpen ging ze dan ook Notariaat studeren aan de Vrije Universiteit Brussel.

Haar eerste professionele stappen in het notariaat zette Carissa bij een groot kantoor in de Kempen, en later werkte ze ook bij een notaris in Antwerpen. Deze vier jaar vielen voor een groot deel samen met het Covid-regime, wat haar werkervaring aanzienlijk bemoeilijkte. Desondanks bouwde ze waardevolle ervaring op in het vennootschapsrecht en in gerechtelijke en familiale dossiers.

Hoewel Carissa veel geleerd heeft in het notariaat, merkte ze al snel dat het toch niet 100% haar ideale biotoop was. Ze maakte de overstap naar de HR-sector en ging werken bij Select HR, waar ze zich richtte op de rekrutering van profielen in office management, marketing en HR. Haar inzicht in mensen en talenten kwam hier goed van pas, maar na vier jaar miste ze toch wel het juridische.

Op zoek naar een nieuwe uitdaging, raadden een aantal vrienden haar aan om naar private banking te kijken, zeker met haar interessant profiel. Toen ze de vacature bij Leo Stevens zag, was het meteen raak. De slagzin "puur en persoonlijk" sprak haar enorm aan, omdat het precies weerspiegelt hoe zij zelf in het leven staat.

CARISSA VAN BALLAER

Lievelingsboek: Donna Tartt met *De verborgen geschiedenis*, maar ook in de ban van enkele fantastische podcasts, waaronder het onvolprezen "de Stemmen van Assisen"

Lievelingsfilm/reeks: *Las chicas del cable* op Netflix en de Amerikaanse komische televisieserie *Californication*

Lievelingskeuken: Carissa houdt wel van de klassieke Franse keuken en zeker van enkele klassiekers, zoals steak au poivre met verse kroketjes.

Favoriete reisbestemming: Carissa zag al zowat de halve wereld. Chili en Bolivië waren prachtig afwisselend, met mooie extremen, maar ook (de Maya's in) Mexico en Costa Rica hebben haar hart gestolen.

Haar ervaring in het recht en haar passie voor mensen en hun welzijn maken haar de perfecte aanvulling op het LS-team.

Bovendien is Carissa altijd geïnteresseerd geweest in het zorgen voor mensen en hun vermogen – een fascinatie die ze al had toen ze met notariaat begon. Haar ervaring in het recht en haar passie voor mensen en hun welzijn maken haar de perfecte aanvulling op het LS-team.

Als Private Banking Assistentente zal Carissa nauw samenwerken met private bankers Yves Goubert, Evi Herremans en Kristof Anthonis om de cliënten van Leo Stevens te ondersteunen. Haar juridische kennis en ervaring in het notariaat zullen daarbij goed van pas komen, en daarom zal ze ook deels samenwerken met estate planner Anouck Lejeune. Zo blijft Carissa niet alleen haar kennis op peil houden, maar kan ze haar expertise ook op een nieuwe manier inzetten om onze cliënten optimaal te helpen.

Als Carissa niet aan het werk is, brengt ze graag tijd door met haar vrienden en familie. Ze is modebewust en kan al shoppend uren doorbrengen met het ontdekken van de laatste trends. Dansen heeft ze tegenwoordig ingeruild voor joggen, en als ze liever wat trager beweegt, maakt ze heerlijke wandelingen met haar teckel Winston. Carissa omschrijft zichzelf graag als een echte Bourgondiër, al vind je deze foodie eerder met haar man Floris in een gezellig restaurant of fijne brasserie dan zelf kokkerellend, achter haar eigen fornuis.

We wensen Carissa veel succes en arbeidsvreugde bij Leo Stevens en we zijn overtuigd dat haar enthousiasme en expertise in de smaak zullen vallen bij onze cliënten. •

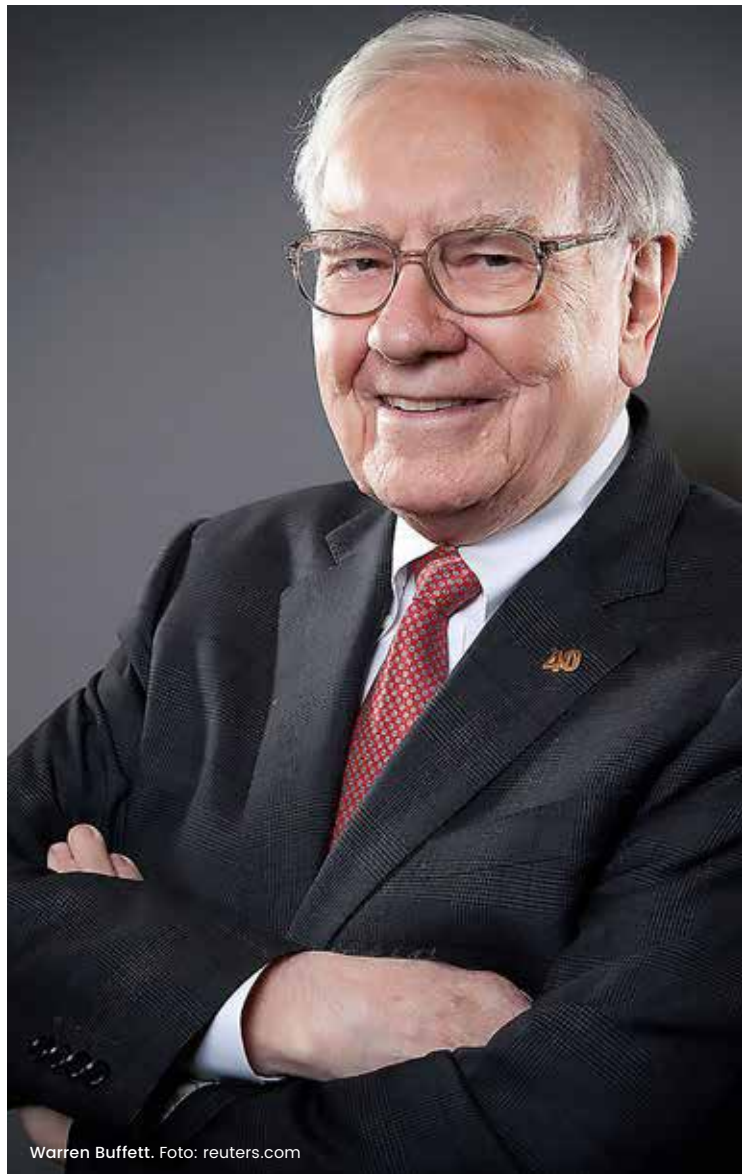
Warren Buffett geeft de fakkel door bij Berkshire Hathaway – *Lessen uit vijf iconische citaten*

Tekst **Karl Ruts**

Warren Buffett, het ‘Orakel van Omaha’, heeft op de voorbije algemene aandeelhoudersvergadering van Berkshire Hathaway onverwacht aangekondigd op zijn 94ste met pensioen te gaan. Zijn al bijna even legendarische medebestuurder, Charlie Munger was eind 2023 overleden op zijn 98ste.

Een problematische textielfabriek waarover hij de controle verwierf in 1965, bouwde Warren (sinds 1978 samen met Charlie) uit tot een conglomeraat met een beurskapitalisatie van meer dan 1.000 miljard USD waardoor het nu één van de meest waardevolle bedrijven ter wereld werd.

Iedereen is ervan overtuigd dat het niet simpel zal zijn voor zijn opvolger Greg Abel om de schoenen te vullen van één van de meest succesvolle beleggers ooit. Maar gelukkig heeft Warren ons heel wat beleggerswijsheden nagelaten die niet alleen Greg, maar ons allemaal kunnen inspireren. We delen graag een bloemlezing van de meeste inspirerende quotes ‘from the Master himself’.

Warren Buffett. Foto: reuters.com

“

Regel nr. 1: Verlies nooit geld. Regel nr. 2: Vergeet nooit regel nr. 1.

Deze uitspraak, misschien wel de meest geciteerde van Buffett, vormt de basis van zijn beleggingsfilosofie.

Omdat Buffett kapitaalbehoud belangrijk vindt, heeft hij steeds een **voorzichtige en gedisciplineerde beleggingsstrategie** gekozen. Hij gaat niet voor snelle winsten of speculatieve voordelen, maar kijkt goed naar de risico's en investeert alleen in bedrijven die hij echt begrijpt. Zo heeft hij veel valkuilen of zeepbellen kunnen ontwijken in tegenstelling tot minder voorzichtige beleggers.

Door zijn kapitaal te beschermen, zorgt Buffett ervoor dat zijn investeringen over al die jaren hebben kunnen profiteren van de **kracht van samengestelde interest** (Compound Interest – rente op rente). Door grote verliezen te vermijden, blijft zijn kapitaalbasis intact, waardoor het rendement exponentieel kan groeien. Het feit dat hij al zo oud is mogen worden, speelt hier natuurlijk ook in zijn voordeel. Zijn belegging in een bedrijf als Coca-Cola is hier een goed voorbeeld van: het zit al sinds 1998 in de beleggingsportefeuille van Berkshire en heeft sindsdien een totaalrendement van meer dan 3.500% gegenereerd.

Buffett erkent dat fouten onvermijdelijk zijn bij beleggen, maar dat het ook belangrijk is snel te **leren van fouten** en strategieën aan te passen. Deze bereidheid om zich aan te passen, in combinatie met een focus op het minimaliseren van verliezen, heeft hem geholpen zijn beleggingsaanpak te verfijnen en kostbare fouten te voorkomen.

“

Prijs is wat je betaalt. Waarde is wat je krijgt.

Buffetts benadering van beleggen is gebaseerd op het principe van waardebeleggen ('value investing'), een filosofie die hij heeft overgenomen van zijn mentor, Benjamin Graham.

Door te focussen op de onderliggende waarde in plaats van op korte termijn-schommelingen in de prijs, heeft Buffett consequent beter gepresteerd dan de markt, waarmee hij aantoont dat geduld en fundamentele analyse superieure resultaten opleveren. Maar wat moet je dan onder 'waardebeleggen' of 'value investing' verstaan? Daarvoor biedt onderstaande quote enige houvast.

Bill Scott, Warren Buffett and John Harding Foto: iucson.com

“

Het is veel beter om een geweldig bedrijf tegen een redelijke prijs te kopen dan een redelijk bedrijf tegen een geweldige prijs.

Buffetts benadering van beleggen is gebaseerd op het principe van waardebeleggen ('value investing'), een filosofie die hij heeft overgenomen van zijn mentor, Benjamin Graham.

In het begin van zijn carrière kocht Buffett sterk ondergewaardeerde bedrijven ('sigarenpeuken') om kapitaal te behouden, maar later schakelde hij – mede onder invloed van Charlie Munger – over op het kopen van hoogwaardige bedrijven met duurzame concurrentievoordelen, zelfs als die aan een (redelijke) premie noteerden. Door deze evolutie kon hij ook een aanzienlijke lange termijn groei blijven realiseren zelfs wanneer Berkshire Hathaway al veel te groot was geworden om nog aandelen te kopen van kleine ondergewaardeerde bedrijven.

Een mooi voorbeeld hiervan is de investering in Apple, wat de grootste aandelenpositie van Berkshire Hathaway is geworden. Gekocht in 2018 voor 36 miljard USD heeft deze positie (met winstnemingen en waardeinstijgingen) intussen al een winst opgeleverd van 127 miljard USD (cijfer mei 2025).

Wees bang als anderen hebzuchtig zijn, en wees hebzuchtig als anderen bang zijn.

Dit citaat vat Buffetts tegendraadse mentaliteit goed samen en zijn vermogen om rationeel te blijven te midden van markeuforie of paniek.

Hij toonde herhaaldelijk de moed om agressief te investeren in tijden van wijdverbreide angst, een kenmerk van zijn grootste successen.

In 2008, toen de financiële markten instortten, schreef hij een opiniestuk in The New York Times waarin hij Amerikanen aanspoorde aandelen te kopen, met de beroemde uitspraak: "Koop Amerikaans. Ik doe het ook." Zijn investeringen in tijden van crisis hebben vaak buitengewone rendementen opgeleverd, wat de waarde van gedisciplineerd tegendraads denken bewijst. Toen hield Buffett ook de zakenbank Goldman Sachs Group overeind met een investering van 5 miljard USD... wat hem enkele jaren nadien al 3 miljard USD opleverde.

Ik probeer te investeren in bedrijven die zo geweldig zijn dat zelfs een idioot ze kan runnen. Want vroeg of laat zal dat gebeuren.

Hiermee bedoelt Buffett dat je moet zoeken naar bedrijven met een supersterk en duurzaam bedrijfsmodel en een voorsprong op de concurrentie ("wide moat"), zodat ze zelfs een slecht management of onverwachte tegenslagen aankunnen zonder dat hun succes op de lange termijn in gevaar komt.

Door te investeren in deze "geweldige bedrijven" minimaliseert Buffett het risico op permanent kapitaalverlies. Hij vermijdt bedrijven die een briljant management nodig hebben om te overleven of succesvol te zijn, omdat die inherent risicvoller zijn en kwetsbaarder voor fouten of marktveranderingen. In plaats daarvan geeft hij de voorkeur aan bedrijven die simpel, stabiel en veerkrachtig zijn. Bedrijven die stormen kunnen doorstaan en decennialang kunnen bloeien, ongeacht wie er aan het roer staat.

Buffetts toewijding aan het creëren van waarde op lange termijn blijkt duidelijk uit zijn beleggingshorizon: hij zegt altijd dat hij bedrijven koopt met de bedoeling ze "voor altijd" te houden wat eens te meer zijn geloof in de kracht van samengestelde interest illustreert.

Maar die beleggingsquote kan je ook toepassen op zijn filantropische ingesteldheid: in 2006 beloofde hij meer dan 99% van zijn vermogen weg te schenken, voornamelijk aan de Bill & Melinda Gates Foundation en aan andere goede doelen. Via de Giving Pledge heeft hij ook andere miljardairs geïnspireerd om het grootste deel van hun vermogen aan filantropie te besteden, zodat de zaadjes die vandaag worden geplant, generaties na ons ten goede zullen komen.

Bonusquote

Iemand zit vandaag in de schaduw, omdat iemand lang geleden een boom heeft geplant.

Buffetts toewijding aan het creëren van waarde op lange termijn blijkt duidelijk uit zijn beleggingshorizon: hij zegt altijd dat hij bedrijven koopt met de bedoeling ze "voor altijd" te houden wat eens te meer zijn geloof in de kracht van samengestelde interest illustreert.

Het einde van een tijdperk

Het succes van Warren Buffett en Berkshire Hathaway samenvatten in een paar quotes doen hen eigenlijk oneer aan. Decennialang hebben beleggers zich gelaafd aan de wijsheden die hij telkens kwistig rondstrooide in zijn beleggersbrieven.

De echte slimmeriken hebben natuurlijk ook aandelen Berkshire Hathaway gekocht om financieel te kunnen meegenieten wanneer de Meester zijn filosofie in praktijk bracht (tip: check ook uw LS-portefeuille even). Berkshire Hathaway heeft sinds 1965 een samengesteld jaarlijks rendement van meer dan 20% behaald, ongeveer het dubbele van de prestaties van de S&P 500 in dezelfde periode.

Niet verwonderlijk dat de jaarlijkse aandeelhoudersvergaderingen telkens zo'n groot beleggersfeest zijn en dat de onverwachte aankondiging dat hij nu toch met pensioen gaat toch even een schokgolfe veroorzaakte in de beurskoers. Maar we zijn er van overtuigd dat opvolger Greg Abel de wijze lessen van opa Warren steeds met zich mee zal dragen: het belang van de bedrijfscultuur, weet u wel... nog zo'n criterium waarop Buffett zich baseerde om er zich van te verzekeren dat zijn investeringen tot een succesvolle belegging zouden uitgroeien. •

De kracht van adviserend beheer bij Leo Stevens

Tekst **Jo Goiris**

De consolidatie in de sector van vermogensbeheer blijft doorgaan, en kleinere spelers worden soms overgenomen. Toch blijft Leo Stevens zich ook in dat verband onderscheiden door een uitgesproken “stand alone strategie”. De aandelen van het bedrijf zijn nog steeds in handen van Ingrid Stevens (vertegenwoordiger van de oprichtende familie Stevens) en van Frank Vlayen die in 2023 aan boord kwam (zie artikel elders). Leo Stevens groeit fors in zowel totaal beheerd vermogen als aantal medewerkers. Door een sterke IT-infrastructuur blijft het rendabel en behoudt het een gunstige cost-income ratio.

Leo Stevens blijft inzetten op gepersonaliseerde portefeuilles met individuele aandelen en thematische of regionale fondsen. Bij de invulling wordt maximaal rekening gehouden met de specifieke wensen van cliënten. Kleinere portefeuilles onder de 500.000 EUR worden in principe wel via fondsen ingevuld, maar boven deze drempel blijven ook individuele aandelen mogelijk. Toch wel uniek in de sector.

Nogal wat private banken en vermogensbeheerders verminderen hun activiteiten op het gebied van adviesbeheer en dit voornamelijk onder invloed van strengere regelgeving en administratieve lasten. Leo Stevens kiest echter voor een andere aanpak. Alhoewel onze focus weliswaar ligt op discretionair/uitvoerend vermogensbeheer, wat zo'n drie vierde uitmaakt van de totale beheerde activa van 1,4 miljard EUR, gaat er ook heel wat aandacht naar het adviserend beheer (vermogensbegeleiding), een activiteit die sterk groeit.

Door de recente overname van Dierickx Leys Private Bank door Bank Delen contacteerden al heel wat van hun cliënten Leo Stevens, met een oprechte

interesse voor adviesbeheer en de vraag naar het verschil met onze discretionaire formules. Wie ziet door de bomen het bos nog en welke vlag dekt welke lading?

Daarom in deze Focus. een gesprek met collega **Thomas Laermans**, Advisory Portfolio Manager, verantwoordelijk voor de cliënten in vermogensbegeleiding.

Adviesbeheer als meerwaarde: de kracht van vermogensbegeleiding

Veel grotere private banken en vermogensbeheerders stappen af van adviesbeheer, maar bij Leo Stevens blijven we dit aanbieden. Sterker nog, enkele jaren geleden werd er zelfs een speciale desk voor adviesbeheer opgericht. Thomas Laermans: "Hoewel niet iedereen in aanmerking komt voor adviesbeheer, maken we ons sterk dat de instapdrempel, die op 500.000 EUR ligt, nog steeds toegankelijk is indien je vergelijkt met de meeste van onze concurrenten. Meer nog, met onze performante software, die alle geldende beleggingsregels (denk: MIFID) efficiënt implementeert en toepast op alle verstrekte adviezen, maken we ons sterk dat we een uniek uitgangspunt hebben in de Belgische markt.

Adviesbeheer blijft voor ons cruciaal, temeer omdat we historisch een pure beursvennootschap waren en veel van onze cliënten ervaren beleggers zijn, die graag betrokken blijven of zeggenschap willen behouden.

Benieuwd naar wat adviserend beheer voor u kan betekenen? Neem gerust contact op met uw relatiebeheerder om deze dienstverlening een kwartaal vrijblijvend uit te proberen.

Wij bieden hen de mogelijkheid om wederzijds kennis en ervaring te delen. Cliënten die reeds minstens een basiskennis hebben m.b.t. beleggen en bereid zijn om zelf tijd te investeren in de opvolging van hun portefeuille kunnen dan beroep doen op de adviezen van onze experts. Zo'n wisselwerking kan zowel leiden tot een wat "actievere" portefeuille, maar net zo goed tot een keuze van meer obligaties of andere eigenzinnige ideeën."

"We merken vaak bij mensen die bij ons aankloppen dat een gebrek aan pro-activiteit een reden is waarom zij overwegen bij hun bank of vermogensbeheerder weg te gaan", vervolgt Thomas. "Een van onze sterktes is dat we maandelijks een tweetal proactieve beleggingsideeën aan onze cliënten in adviserend beheer bezorgen. Dit kan erg breed gaan: aankopen van aandelen, ETF's of fondsen tot obligaties. Elke adviesklant krijgt dit idee op maat toegestuurd en kan dan overwegen om al dan niet deel te nemen, eventueel na telefonisch contact of een videocall."

"Een dagelijkse ochtendmail met duiding bij de economische actualiteit maakt deel uit van ons structureel advies en de informatieverstrekking die daarbij hoort", voegt Thomas toe.

Sinds kort bestaat er ook een voorbeeld adviesportefeuille. Op deze manier kunnen we u zwart op wit tonen wat onze huidige allocatie is en wat het u zou opleveren indien u deelneemt aan de door ons uitgestuurde ideeën. •

Dit laat ons toe om op een efficiënte wijze beleggingsideeën tot bij de client te krijgen. Zo hebben we de laatste maanden al enkele keren een mooi resultaat behaald door erg kort op de bal te spelen.

Adviserend beheer biedt u de mogelijkheid om een professioneel klankbord te krijgen als hulp bij uw

individuele beleggingsbeslissingen, waarbij wij als sparringpartner fungeren."

Thomas ziet hierin zonder twijfel toegevoegde waarde: "Adviesbeheer blijft voor ons cruciaal, temeer omdat we historisch een pure beursvennootschap waren en veel van onze cliënten ervaren beleggers zijn, die graag betrokken blijven of zeggenschap willen behouden.

Frank Vlayen, van Waterland tot privé-investeerder

'Ik geniet van een nieuw hoofdstuk in mijn professionele leven'

Tekst en bron [Trends.be](#), Patrick Claerhout, 10/04/2025

Bijna twintig jaar lang was hij de bepalende private-equity-investeerder in Vlaanderen. Nu gaat Frank Vlayen zijn eigen vermogen aan het werk zetten. De aankoop van 47,5 procent in Leo Stevens Vermogensbeheer eind 2023 was zijn eerste directe bedrijfsinvestering. "Ik verwacht er in de toekomst nog enkele te doen", zegt hij in een exclusief interview.

Wie de krantenarchieven screent op zoek naar interviews met Frank Vlayen (59) komt van een kale reis terug. Hoogstens drie keer ging de discrete Antwerpenaar op de vragen van de journalisten in. De laatste keer acht jaar geleden toen hij als group managing partner van de Belgisch-Nederlandse risicokapitaalverschaffer Waterland 1,5 miljard euro ophaalde om een turbo te zetten onder de portefeuille. Daarvoor had hij elf jaar de Belgische activiteiten van Waterland geleid. De naam van Waterland was in die periode onlosmakelijk verbonden met de beursexit van Omega Pharma en de latere verkoop aan de Amerikaanse farmareus Perrigo.

"In de twintig jaar dat ik als partner een leidende rol gespeeld heb bij Waterland, hebben we een groot aantal bedrijven doen uitgroeien tot echte marktleiders", zegt hij. "Dat is wat me het meeste voldoening schonk: de groeitrajecten die we met onze bedrijven hebben kunnen

realiseren. Ik denk dan bijvoorbeeld aan Senior Living Group, Medhold, Ipcom, Bosteels, Diversi Foods, Histogenex, Fagron, Omega Pharma en meer recent Asteria en Moore."

In 2023 gaf Vlayen de fakkel als group managing partner van Waterland door en vorig jaar besliste hij over te stappen naar een niet-uitvoerende rol. Hij is nog altijd aandeelhouder van de beheersfirma van Waterland en zetelt voortaan in de toezichtsraad (onze raad van bestuur) van Waterland. "Voor mij was dit een mooi moment om zelf zaken te ondernemen met het vermogen dat ik tijdens mijn carrière opgebouwd heb. Dat heeft de voorbije jaren een beetje een sluimerend bestaan geleefd", zegt hij. De website De Rijkste Belgen schatte dat persoonlijk vermogen enkele jaren geleden op meer dan 50 miljoen euro.

Leo Stevens vertrekt steeds vanuit de noden en behoeften van de klant en nooit vanuit een product, een strategie of een voorgedefinieerde oplossing. Het is een aanpak op maat, waar ruimte is voor zowel discretionair als adviserend beheer.

— Frank Vlayen

Het bloed kruipt waar het niet gaan kan?

Frank Vluyen: Ik word later dit jaar zestig en zie dit als het aansnijden van een nieuw hoofdstuk, waarbij ik het familiale vermogen op een meer actieve en gestructureerde manier aan het werk wil zetten. Ik heb een family-office gecreëerd (onder de naam Dijleberg, nvdr) en een klein maar sterk team van drie mensen rondom mij verzameld om meteen goed en professioneel van start te gaan. Ik investeer in beursgenoteerde bedrijven, private-equityfondsen - van Waterland en andere, en vastgoed. Leo Stevens was mijn eerste directe investering, en ik verwacht er in de toekomst nog enkele te doen. Mogelijk ook samen met bevriende partijen of investeerders. Ik kijk typisch naar groeiende bedrijven met een sterk businessmodel die op zoek zijn naar een langetermijnpartner die toegevoegde waarde levert.

Wat trok u aan in Leo Stevens?

Als ik in een bedrijf investeer, kijk ik naar een viertal parameters. Is er een groeiende vraag naar de aangeboden diensten? Is het bedrijf voldoende gedifferentieerd ten opzichte van collega's en concurrenten? Wordt het goed geleid? En is het rendabel? Leo Stevens vinkt al deze punten af. Ook het feit dat ik een goede vriendschappelijke relatie heb met de familie Stevens, zowel Ingrid als Marc Stevens, speelde een rol.

U nam de participatie van Marc Stevens over, waardoor u nu samen met Ingrid Stevens de controlerende aandeelhouder bent. Ziet u deze deelneming als een private equity-investering met een beperkte tijdshorizon?

Neen, dit is een engagement voor de lange termijn, zowel van Ingrid als van mezelf. We zijn nu met twee families die het bedrijf als aandeelhouder ondersteunen. Ingrids dochter is ook actief in het bedrijf. Mijn kinderen zijn nog wat jonger en worden op de hoogte gehouden van de gang van zaken. In een complexe en onzekere wereld hebben families nood aan een vertrouwenspersoon, zeker als het over hun vermogen gaat. Die rol past Leo Stevens als gegoten. Het bedrijf is stilaan de enig resterende onafhankelijke, 100 procent familiale vermogensbeheerder in Vlaanderen.

Er vond de voorbije jaren een ingrijpende consolidatie plaats in de sector van het vermogensbankieren in ons land. Heeft Leo Stevens met 1,3 miljard euro aan beheerd klantenvermogen voldoende schaalgrootte om die concurrentie aan te gaan?

We kijken de toekomst met vertrouwen tegemoet. Heel wat families zijn op zoek naar een alternatief voor die grotere spelers, die almaar groter worden. Vaak bieden zij hun klanten gestandaardiseerde fondso oplossingen. Daardoor ontstaat er ruimte in de markt voor een onafhankelijke familiale speler die een heel persoonlijke relatie met zijn klanten opbouwt en hen bijstaat op alle vlakken van het familievermogen. Leo Stevens vertrekt steeds vanuit de klant en nooit vanuit een product, een strategie of een voorgedefinieerde oplossing. Het is een aanpak op maat. Samen met de klant zoeken we naar een geschikte invulling van de portefeuille, vertrekkende van een heel breed productaanbod.

U hebt een uitgebreid adressenboekje. U deed zaken met veel topondernemers, zoals Marc Coucke en Filip Balcaen. Gaat u zelf klanten ronselen?

Meestal is het eerder andersom, en word ik aangesproken door relaties en vrienden die weten dat ik aandeelhouder en zelf klant van Leo Stevens ben, en dat ik daarover enthousiast ben. Het gebeurt dan dat ik voor hen een kennismakingsgesprek opzet. Het is trouwens zo dat de beleggingsfilosofie van Leo Stevens overeenstemt met mijn eigen investeringsaanpak, gericht op lange termijn groeitrends in de economie. Op die manier mik je op duurzame groei die minder gevoelig is voor economische cycli en die de klant aantrekkelijke rendementen op de langere termijn oplevert.

Hebt u financiële doelstellingen voor ogen met het bedrijf?

Leo Stevens is rendabel en groeit momenteel op een organische manier met ongeveer 10 procent per jaar. Dat groeiritme bestendigen is de ambitie. Tegelijk willen we onze focus op de klant behouden. Ik denk dat klanten zich beter voelen in een structuur waar ze geen nummer zijn. En ook voor de medewerkers is het inhoudelijk werk interessanter als je een breed dienstenaanbod ter beschikking hebt en meer kunt bieden dan standaardoplossingen.

In welke marktsegmenten ziet u groeikansen voor Leo Stevens?

Eén van onze sterke punten is dat we met de klanten meedenken en een oplossing kunnen bieden die past bij de verschillende levensfasen en over generaties heen. Zo bouwen we relaties op zowel met grootouders, ouders als de volgende generatie. Jongeren hebben in se dezelfde behoefte aan begeleiding en opbouw van hun vermogen, maar kijken anders naar beleggen. In die context zien we ook groeipotentieel in het beleggen via trackers. Onze expertise in dat domein is recent nog bevestigd door het winnen van een groot tracker-mandaat bij een institutionele klant.

Een andere groeipoot is het adviserend beheer. Dat wordt een zeldzaamheid in de markt. Veel concullega's stoppen hiermee omwille van regelgeving, de arbeidsintensiviteit, of omdat ze overgenomen worden door grotere spelers. Zij duwen hun klanten richting discretionair fondsenbeheer. Maar sommige klanten willen dit niet. Ze willen zelf piloot blijven en hun portefeuille sturen. Vaak zoeken ze wel een copiloot die hen bijstaat en als klankbord fungeert. Die rol vult Leo Stevens met plezier in, naast het discretionair beheer dat uiteraard het grootste deel van onze service blijft.

Steeds meer vermogende klanten blijken ook geïnteresseerd te zijn in private equity-investeringen, wat toch een zeer illiquide activaklasse is. Hoe kijkt u daar vanuit uw ruime sectorervaring tegenaan?

Het klopt dat de interesse van beleggers voor private equity toeneemt. Dat kan interessant zijn voor Leo Stevens, waar we overwegen een private equity-aanbod uit te werken. Het is wel belangrijk dat mensen begrijpen waarin ze beleggen. Bij private equity-investeringen is de return gemiddeld hoger, als je in de juiste fondsen investeert, maar daar tegenover staat een langere beleggingshorizon. Want bij een private equity-investering engageer je je als belegger voor de looptijd van een fonds en dat kan 10 tot 12 jaar zijn. Je kunt dus niet investeren met geld dat je onmiddellijk nodig hebt.

Eén van onze sterke punten is dat we met de klanten meedenken en een oplossing kunnen bieden die past bij de verschillende levensfasen en over generaties heen.

Na al die jaren beschouw ik Waterland toch nog een beetje als mijn baby.

Jaren geleden stond risicokapitaal vaak voor schuldenbeladen overnames waar enkel de investeerders en niet de bedrijven beter van werden. Is die kwalijke reputatie weggewerkt?

Wat Waterland betreft stel ik vast dat we een goede reputatie hebben bij ondernemers dankzij onze correcte, faire en professionele manier van zaken doen. Iets dat ik altijd heel belangrijk gevonden heb. We kunnen op veel respect rekenen voor de waarde die we helpen creëren in onze bedrijven. Ik merk in het algemeen dat de houding van Vlaamse ondernemers en familiebedrijven geëvolueerd is. Er is een grotere openheid ten aanzien van risicokapitaal. Men kent het beter en is er meer vertrouwd mee. Twintig jaar geleden moest je nog het abc van private equity uitleggen. Nu begrijpt men veel beter wanneer het voor bepaalde bedrijven een goede zaak kan zijn en wanneer niet. Trouwens, het beste bewijs daarvan is dat de meeste ondernemers die hun bedrijf verkopen met een belangrijk deel van de opbrengst zelf gaan investeren in niet-beursgenoteerde ondernemingen. Dat wil toch zeggen dat ze er het positieve van zien, niet?

Is Vlaanderen vruchtbare bodem geworden voor private equity-fondsen?

Toen ik hier twintig jaar geleden met Waterland begon, was Vlaanderen zeker geen voorloper in het Europese private-equitylandschap. Sindsdien zijn meer bedrijven de toegevoegde waarde van private equity gaan erkennen, en hebben we in Vlaanderen een sterke inhaalbeweging gemaakt. Maar in het algemeen is risicokapitaal nog altijd veel meer ingeburgerd in het Verenigd Koninkrijk, Nederland en Frankrijk dan in België.

Is er binnen uw investeringsfilosofie ook ruimte voor meer persoonlijke investeringen?

Zeker. Een mooi voorbeeld daarvan is Het Brughuis in Muzen-Mechelen. Het Brughuis is een lokaal café in mijn buurt dat ik vijf jaar geleden samen met een vriend gekocht heb. Het café stond al een

tijdje leeg, de vorige uitbaatster was met pensioen gegaan. Dat vonden we spijtig, dat er geen enkel café meer was in het dorp. We hebben de gezellige oude bruine kroeg heropgestart, met een prachtig terras aan de Dijle. Daarnaast hebben we een microbrouwerij gebouwd, zodat we onze klanten eigen artisanale bieren kunnen aanbieden. Ik houd persoonlijk wel van een goed ambachtelijk biertje. (Grappend) Ik ben zelf geen brouwer, maar focus me graag op de kwaliteitscontrole. Het is een leuk en gezellig café voor jong en oud, waar we regelmatig ook jazz- en bluesconcerten organiseren. Goed voor het sociaal weefsel in het dorp.

U bent ook een graag geziene gast in de Antwerpse cultuurwereld.

Mijn vrouw (topmanager Saskia Schatteman, nvdr) en ik zijn liefhebbers van cultuur en kunst, dat klopt. We bezoeken vaak tentoonstellingen en voorstellingen van podiumkunsten. Ik heb een bestuursmandaat bij De Singel en de vzw Vrienden van KMSKA, en steun een aantal musea. Ik probeer op die manier mijn expertise ten dienste te stellen van zaken die me na aan het hart liggen. Zo steunen we ook projecten met een maatschappelijke impact, zoals Opening The Future (financiering van wetenschappelijk onderzoek aan de KULeuven tegen kanker en neurodegeneratieve ziekten), Youthstart (coaching van jongeren die niet naar school gaan en niet werken) en Mobile School (mobiele scholen waarmee jeugdwerkers wereldwijd straatkinderen bereiken). Ik weet dat sommigen mij graag omschrijven als een harde onderhandelaar en dealmaker, maar het is zeker niet allemaal harde business waarin ik mijn tijd en energie investeer. •

Is uw rol bij Waterland nu uitgespeeld?

Dat zou ik niet zeggen – na al die jaren beschouw ik Waterland toch een beetje als mijn baby. Ik ben niet meer dagdagelijks operationeel maar ik blijf wel aandeelhouder van de beheersfirma en niet-uitvoerend bestuurslid van Waterland. Ik blijf ook investeren in de fondsen, want ik heb veel vertrouwen in het team. We hebben het bij Waterland altijd belangrijk gevonden dat onze beste mensen snel kunnen doorgroeien. Dat zorgt ervoor dat er bij Waterland een zeer sterk team klaar staat, zowel in België als op groepsniveau.

Hoe kijkt u op uw periode bij Waterland terug?

Met veel voldoening en trots. Ik heb in 2005 het Belgisch kantoor opgestart en gedurende elf jaar geleid. Vervolgens had ik tussen 2015 en 2023 als group managing partner de dagelijkse leiding in handen. In die acht jaar hebben we onze internationale aanwezigheid verder uitgebouwd, van 4 kantoren in de Benelux en Duitsland naar een pan-Europese aanwezigheid met 13 kantoren. In die periode zijn de activa onder beheer verviervoudigd tot 15 miljard euro. Al die tijd zijn we mooie returns blijven halen, bij de beste in de markt, wereldwijd. **Vandaag wordt Waterland erkend als de leidende buy-and-build-investeerder in de markt van middelgrote Europese ondernemingen, en daar mogen we als team best trots op zijn.**

Terugblik Beurscafé

Het LS Beurscafé op 24 april was weeral een succes. Bedankt aan onze cliënten om zo talrijk aanwezig te zijn!

GLUREN BIJ DE BUREN

Tekst **KMSKA (Nathalie Pauwels)** en **Jo Goiris**

Nieuws van onze grote overbuur en over projecten waar het KMSKA bij betrokken was en is.

Abstract topstuk

De expo *Baanbrekers* van het abstracte in het KMSKA-prentenkabinet (29/5 – 7/9/2025) is een samenwerking met het Nieuwe Instituut in Rotterdam. Deze geeft tijdelijk aandacht aan abstracte interbellumkunst. Om die focus duurzaam te maken, zet het KMSKA sinds de sluiting in op het verwerven van abstract werk. Recent kocht het museum *Compositie* van Pierre-Louis Flouquet (1900–1967) aan: een minder bekende, maar boeiende pionier van de Belgische abstractie.

Flouquet, geboren in Parijs, groeide op in Brussel en leerde daar Magritte op de academie kennen. Zijn vroege werk was beïnvloed door kubisme en futurisme, later door het constructivisme. Net als tijdgenoten uit Antwerpen vond hij De Stijl een fantastische inspiratiebron, maar te rigide. Zijn persoonlijke oplossing: *Féminités*, een hybride beeldtaal met geometrie én vloeiende lijnen. *Compositie* (1920) is met zijn grote formaat en contrasterend kleurenpalet van warme en koude kleuren één van zijn topstukken. Het versterkt niet alleen de abstracte collectie, maar ook de Brusselse avant-garde in het museum. Zo wordt ook steeds beter de brug geslagen tussen deze eerste generatie abstracte kunstenaars en zij die actief waren na WO II. Het prachtwerk is te zien in zaal Vorm 4.1.

Kan jij ontsnappen uit het KMSKA?

Sinds enkele jaren kan je er niet meer omheen: escape rooms met escape games. Van obscure hobby uitgegroeid tot een wereldwijd fenomeen, geliefd bij gezinnen, vriendengroepen én fanatieke puzzelaars. Ook in het KMSKA worden zij nu uitgedaagd met *Museum Mysteries*, een interactieve escape game die je meeneemt door het museum op zoek naar...

een verdwenen schilderij. Spelen doe je op je eigen smartphone, waarmee je speelt naar cryptische aanwijzingen, geheime codes kraakt en inzoomt op kunstwerken. Elk detail telt en kijken wordt een kunst. Een spel als *Museum Mysteries* versterkt zo de beleving én trekt doelgroepen aan die misschien minder snel voor een klassiek museumbezoek kiezen. De game werd ontwikkeld door Katja Craeghs

van Greenpoint.be en Kobe Heleven van Loconsilio Game Design, en is exclusief te spelen in het KMSKA. Voorlopig werd de escape game tot juni aangeboden. Daarna volgt een evaluatie.

kmska.be/nl/evenement/museum-mysteries-ontmasker-de-dief-in-het-kmska

© Pierre Louis Flouquet, foto: Guy Braeckman, ADART

© SABAM Belgium, 2025, Rik Klein Gotink

Astronaut in de geest

Dirk Frimout vloog in 1992 als eerste Belg écht de ruimte in. Maar mentaal ging de onlangs overleden kunstenaar Paul Van Hoeydonck (1925-2025) hem al voor. Reeds in 1964 werd die in het programma *Medium* voorgesteld als 'de eerste Belgische kosmonaut in de geest'. Zijn fascinatie voor ruimtevaart bleef niet onopgemerkt: in 1971 plaatste de Apollo 15-bemanning *Fallen Astronaut* op de Maan, een glad aluminium beeldje van zijn hand ter nagedachtenis aan omgekomen ruimtevaarders. Veel monumentaler is *Spaceman*, dat het KMSKA al in 1968 verwierf. Dit ruim twee

meter hoge werk is samengesteld uit allerlei recuperatiemateriaal in metaal en paspopdelen, bijeengehouden door een witte verflaag. Bij onderzoek blijkt nu de hechting van het linkerbeen met de basis, en het blauwe schild wat los te komen. Restaurator Marcel Teugels verstevigt het werk voor de hommagetentoonstelling van Paul Van Hoeydonck, die loopt van 12 september tot 12 oktober. Een mooi eerbetoon aan de Belgische kunstenaar die net geen 100 kaarsen mocht uitblazen. •

Zomerzoeker

Uw redactieteam is al in vakantiesfeer. En dan zijn we extra gul met prijzen. Wie dit Focus-magazine aandachtig leest en een beetje parate kennis bezit, kan vast de juiste antwoorden vinden. Met de 11 letters kan je zo een zonnig woord vormen. Mail of stuur uw antwoord door en onze onschuldige hand doet aan het eind van de zomer het nodige.

Uit elk antwoord haal je één letter. Zet de letters in de juiste volgorde om een zomers woord te vormen!

1. Frank Vlayen, aandeelhouder en niet-uitvoerend bestuurder bij LS, naast Ingrid Stevens, maakte professioneel naam, faam en fortuin bij deze Belgisch-Nederlandse risicokapitaalverstrekker.
2. Naam van beeldje van de hand van recent overleden Belgische kunstenaar Paul Van Hoeydonk, dat in 1971 op de Maan werd geplaatst.
3. Term die aangeeft dat Trump tot nu toe zijn beleid bijstuurt als Wall Street te nerveus wordt ("Trump always chicken out")
4. Er was recent witte rook in Rome en voor het eerst in de geschiedenis trad een Amerikaanse paus aan. Robert Francis Prevost nam de pausennaam aan van 13 voorgangers.
5. Benaming van het adviesbeheer dat Leo Stevens aanbiedt, naast discretionair vermogensbeheer.
6. Bekend beleggingsvehikel van de 94-jarige Warren Buffett, zakenman, investeerder en filantroop maar bovenal het (beleggings) orakel van Omaha.
7. Achternaam van Carissa, de nieuwe Private Banking assistente bij Leo Stevens.
8. De naam die wordt gegeven aan de geplande meerwaardebelasting voor particulieren in België.
9. De volgende heilige graal binnen de technologiesector, waarbij een nieuw type computers nog vele malen sterker zou moeten zijn dan de beste supercomputers die nu al bestaan
10. Naam van de (Noord-Atlantische) Verdragsorganisatie, opgericht na tweede wereldoorlog, die aandringt bij de 32 lidstaten om 5% van BBP aan defensie te spenderen.
11. Een soort overlijdensverzekering, bedoeld om erfgenamen te helpen met de betaling van successierechten of erfbelasting bij het overlijden van de erflater.

Tip: Het is nat, rond, knalt soms... en perfect voor warme dagen!

LS